

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bodorfa
Község Önkormányzata

2024-2029

TARTALOM

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	73
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	83
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	92
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	93
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	95
1. A HEP IT részletei.....	95
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	95
Jövőképünk.....	95
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	97
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	107
3. Megvalósítás.....	109
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	109
3.2 A megvalósítás folyamata.....	109
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	112
3.4 Nyilvánosság.....	112
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	113
4. Elfogadás módja és dátuma.....	114

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Bodorfa Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bodorfa fekvése:

Veszprém megyében, azon belül is a Sümegi Kistérségben, kissé elbújva az országúti forgalom elől, Nemeshany és Káptalanfa közötti útról egy kilométeres bekötőútról érhető el a 79 lakosú, 2,22 km² területű egyutcás zsákfalú, Bodorfa.

Története:

A Kígyós-patak jobb parti vizenyős árterének szélén alakult ki a község. Ennek az árteres tájnak a dombhátaiban települt le a Keszi törzs egy töredéke, amely a királyi vár alá tartozott. A kezdeti közös birtoklás után a falusi közösségek a XIV. században kezdenek kialakulni és elkülönülni, Bodorfalva is ebben az időben tűnik fel. Jellege már a XV. században nemesi falu, birtokosai a névadó Bodor és más családok.

Első írásos említése 1334-re tehető. 1546-ban felégetett és másfél évszázadon át lakatlanná vált a környéken portyázó török csapatok feldúlásai miatt. Lakott helyként 1734-ben említik újra. Határa ekkor már teljesen nemesi föld – Bodorfa nemesi, kuriális falu. Nemesek és félnemesek birtokolják, akik nemesi földjeik egy részét árendába adják éves felmondással.

Története során Bodorfa lakosságának fő megélhetési forrása az állattenyésztés és a földművelés volt.

Szántóik elsősorban rozstermelésre alkalmasak. Az 1770. évi összeírás szerint szinte nem is volt más, csak rozstermésük. Állattenyésztésüket némileg gátolta a legelők szűk volta. Kénytelenek Hanyban és más szomszédos helységekből is legelőket bérelni. Dívik a faluban a takácsmesterség, 1770-ben 4 takácsot írnak össze. Ide hordták a szónivalót a környékből is. Sokan voltak, akik szőlőmunkával keresték megélhetésüket, a Somló hegy csupán néhány kilométer innen, de bodorfaiaknak saját szőlőik nincsenek. A bodorfai malom az 1770-es összeírásban szerepel először 12 forint jövedelemmel. Bodorfa határában van a Koplaló csárda, amelyet már egy 1820

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

körül dokumentum a „Grätzi vagy Körmendi Posta és Kereskedő Út” leírásakor viszonyítási pontként említi, „Kopplaló vendégfogadó” néven. Bodorfa népe túlnyomórészt katolikus. Régi, Árpád-kori temploma 1745-ben már romokban hever, 1777-ben a helye, és falainak maradványai még láthatók. Misére a bodorfaiak Káptalanfára jártak át, az odavezető gyalogút a mai napig is „miseút”-ként maradt fenn a köztudatban. A falu közepén fából ácsolt harangláb állt, 1926-ban készült, melyet 1979-ben vasszerkezetűre cseréltek.

A lakosság többsége napszámot és részes-aratást vállalt. Később egyre többen helyezkedtek el az iparban. 1968-ban már sokan jártak innen az ajkai bányákba, az eröműbe, és a halimbai bauxitbányába. 1964-ben, a bitumenes, portalanított bekötőút megépítésével egyidejűleg szabályozták a Kígyós-patakot is. Egyes szakaszokon új mederbe terelték, másutt mélyítették, szélesítették, egyenesítették. A község és környéke ebben az időben még munkahelyekben bővelkedő térség volt. Bodorfán 1959. február 2-án alakult meg a „Népszabadság” termelészövetkezet, mely 1968. január 1.-jétől a káptalanfai termelészövetkezettel egyesült. Az idősebbek és az asszonyok a káptalanfai termelészövetkezet helyi üzemegységében találtak munkát. Az egyesített termelészövetkezet kebelén belül sertés és szarvasmarhahizlalással, valamint dinnyekertészettel foglalkoztak, de termeltek zöldségfélét is. Az asszonyok közül sokan dolgoztak a szövetkezet nyúlfeldolgozó üzemében.

A községben 1946 óta van villany és vezetékes telefon. Az egész villanyhálózatot felújították 1964-ben. Sűrű autóbusszjárat köti össze más településekkel. Általános iskolája 1977-ig működött; azóta Káptalanfára járnak be naponta az iskolások. Kultúrháza, könyvtára, vegyesboltja van a községnek. A vizet minden házba bevezették. A régi házakat felújították, korszerűsítették. Mára rengeteget változott és formálódott az egykori falukép. 1930-ban csupán 12 ház volt téglából, illetve kőből építve, tetőfedésük nagy részben zsuffedeles volt. A régi házakat korszerűsítették, és 1945 után több mint 25 új házat építettek. 1964-ben új vegyesbolt épült. 1974-ben elkészült Bodorfa vezetékes ivóvízhálózata.

1988-ban a régi iskolakápolnából templomot alakítottak ki, majd 1991-ben a templom mellé emlékművet emeltek a község hősi halottainak tiszteletére. Szintén ebben az évben készült el az a Mária szobor is, amelyet a hősi emlékmű mellett helyeztek el. 1992-ben a művelődési ház mellé emeltek egy épületegyüttest, amelyben orvosi rendelőt, szolgálati lakást és polgármesteri irodát alakítottak ki. A közelmúltban pedig szennyvízelvezető csatornahálózat kiépítése is megtörtént. Ezt a nagy beruházást Káptalanfával, Nemeshannyal és Gyepükajánnal közösen vállalták. A szennyvíztisztító rendszert Bodorfán építették meg. Ugyancsak a négy település közösen valósította meg az ivóvízminőség javítását szolgáló beruházást.

Bodorfa egyutcás faluképét máig megőrizte, meghitt, csendes, nyugodt lakóhely.

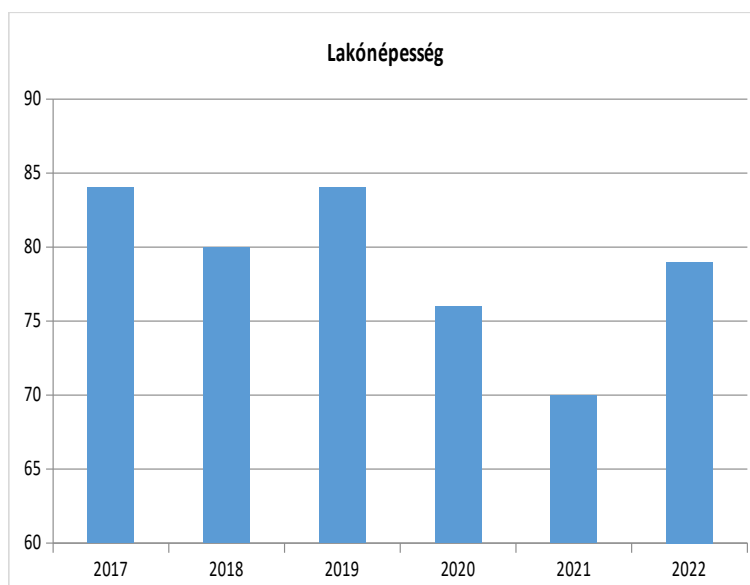

A település demográfiai adatai:

Bodorfán a lakónépeség száma 2017 és 2022 év között csökkent. A lakónépeség szám csökkenése – egykét kivétellel – az egész országban megfigyelhető, köszönhetően a kisebb népszaporulatnak, a gyermekvállalás kitolódásának, illetve a vállalt gyermekszám csökkenésének is. Bodorfán ez többszörösen megmutatkozik, mivel nagyon kis településről van szó.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	84	bázis év
2018	80	95,24%
2019	84	105,00%
2020	76	90,48%
2021	70	92,11%
2022	79	112,86%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

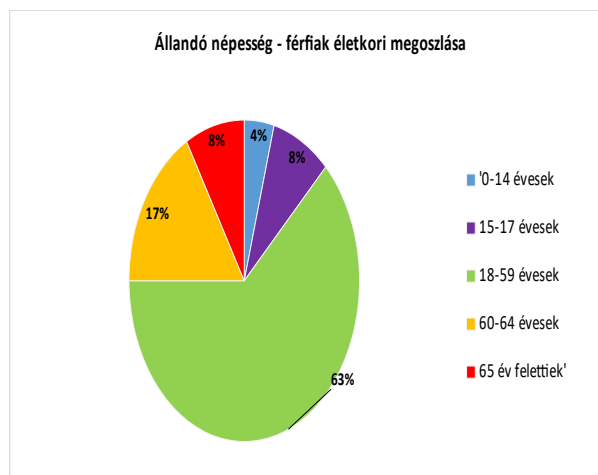

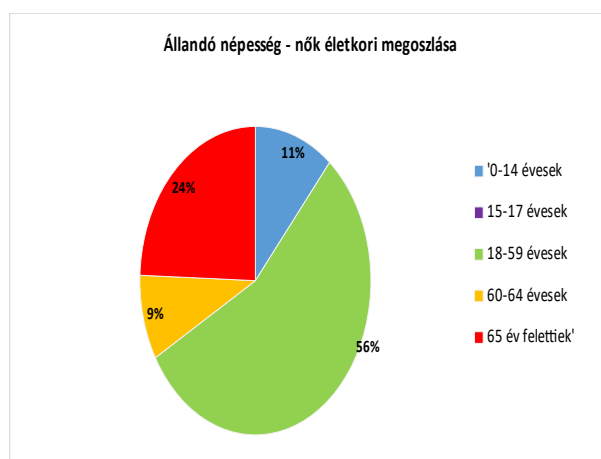
A táblázat adatai szerint a népesség 2017 óta folyamatosan csökken. Addig, amíg 2017. évben a lakosság szám 84 fő volt, addig 2022 év végére 79 főre csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	48	45	93	51,61%	48,39%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	2,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	2	5	7	2,15%	5,38%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	0	4	4,30%	0,00%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	30	25	55	32,26%	26,88%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	8	4	12	8,60%	4,30%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	4	11	15	4,30%	11,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

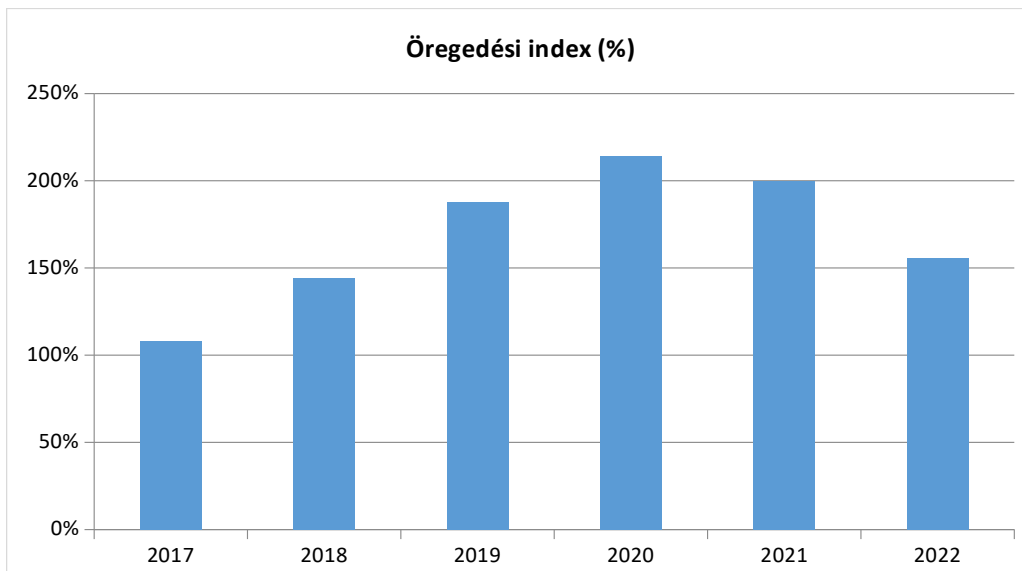

A korcsoport szerinti megoszlás arról ad tanúbizonyságot, hogy még mindig az aktív korúak (18-59 év közöttiek) száma van túlsúlyban. A férfiak esetében az állandó népesség 52 %-át, nők esetében az állandó népesség 48 %-át teszik ki. 0-14 éves korcsoport adata azt mutatja, hogy a településen kevés gyermek születik

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	13	12	108,33%
2018	13	9	144,44%
2019	15	8	187,50%
2020	15	7	214,29%
2021	16	8	200,00%
2022	14	9	155,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index (a 65 éves és idősebb, valamint a 14 éves és fiatalabb népesség egymáshoz viszonyított aránya) megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népegykezerkezerzet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen és a település előregedő.

Az öregedési index 2017 és 2021 között folyamatosan nőtt, majd 2022-ben 156%-ra csökkent.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-57,80
2018	-36,59
2019	36,59
2020	-100,00
2021	-41,10
2022	28,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások egyenlege 2017 és 2022 év között felváltva növekszik és csökken.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	0,00
2018	-12,20
2019	12,20
2020	0,00
2021	-27,40
2022	-42,86

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Intézmények

Bodorfa intézményellátottsága szerény. A településen önkormányzati iroda, művelődési ház és könyvtár található. Nevelési, oktatási intézmények nincsenek a faluban. Óvoda, általános iskola a közeli településen, Káptalanfán van. Az egészségügyi alapellátásként a faluban az önkormányzati iroda épületében kialakított rendelőben heti egy alkalommal a házi orvos tart rendelőt. További napokon Káptalanfán rendel, szakorvosi rendelő, kórház, idősek otthona Sümegen található. A településen vegyesbolt, illetve mobil postai szolgáltatás vehető igénybe.

Közforgalmi szolgáltatások

A település infrastruktúrája megfelelő, áram, víz, szennyvízelvezetés, széles sávú internet ellátás van a településen, a közút a csatorna beruházás során került felújításra, a járdahálózat egy része az elmúlt évek során újult meg. Az önkormányzat épületegyüttesének nyílászáró cseréjére az elmúlt év során került sor, minden nyílászáró új és korszerű. A közvilágítás korszerűsítését is sikerült az elmúlt évek során végrehajtani, a kompakt fénycsövek helyett ma már energiatakarékos LED fényforrások világítják meg a település utcáit és köztereit.

A településen az ivóvíz hálózatra minden lakóháza rá van kötve, a szennyvízcsatorna hálózatra a lakóházak nagy része rákötött. Az összes lakóház elektromos árammal ellátott. A vezetékes telefon ellátottság az igényeknek megfelelően biztosított.

Kultúra, turizmus

Bodorfa jelenleg jellemzően nem idegenforgalmi település. Azonban a település adottságai, Sümeg közelsége, a Somló hegy és annak értékei, a település tájértékei, népi hagyományai megfelelő alapot biztosítanak az idegenforgalomban való részvételhez, mint a térség egyik háttértelepülése. A faluban fafaragó műhely található.

Minden intézkedési terv az 5 célcsoport valamelyikénél jelenik meg, de természetesen vannak olyan területek, melyek nem kizárólag az adott célcsoport tagjainak esélyegyenlősége érdekében szorulnak fejlesztésre, hanem az egész település érdekében. Az intézkedési tervben ezen fejlesztések „Település szintű probléma” címszó alá kerültek.

Értékeink, küldetésünk

Küldetésünk, hogy az élet valamennyi területén megelőzzük a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a Kormány, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célunk, hogy Bodorfa olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalhatja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bodorfa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig -benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

A költségvetési koncepció vizsgálata azt bizonyítja, hogy minden évben felméri a rendelkezésre álló pénzeszközöket, melynek segítségével tisztában lesznek a vezetők azzal, hogy mennyi forrás áll rendelkezésre az egyes célcsoportokkal kapcsolatos beavatkozásokra, fejlesztésekre.

Gazdasági program – Az Möt. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program keretében fejlesztési prioritások kerülnek meghatározásra. A munkanélküliség jelenlegi állapota, kezelése kardinális kérdés egy öregedő településen, az ezzel kapcsolatos célkitűzések az élhető település népességmegtartását célozzák. Fontos az alapoktatási, egészségügyi és szociális ellátások problémáinak kezelése, mely minden célcsoporthoz szorosan fűződő terület. Nem utolsó sorban hangsúlyos a település infrastrukturális adottságainak fejlesztése, hiszen hátrányos helyzetű térség révén az esélyegyenlőség elveinek érvényesülése ezen a területen szükséges.

Településrendezési terv – Az Étv. 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az Étv. 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - Az Étv. értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati

településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi

adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A településfejlesztéssel kapcsolatban kidolgozott dokumentumok közül a fejlesztési koncepció az esélyegyenlőséggel kapcsolatban említést tesz a demográfiai problémákról, intézményi ellátottságról, egészségügyi és szociális ellátásról, infrastruktúráról és ezekre vonatkozóan megfogalmazza a település hiányosságait. A településrendezéssel kapcsolatos tervek kiemelt hangsúlyt fektetnek a természeti és épített környezet védelmére, valamint a lakásproblémák elemzésével kapcsolatban is segítséget nyújtanak.

Bodorfa Települési Önkormányzat Képviselő-testülete 52/2004. számú határozatával fogadta el a község településfejlesztési koncepcióját, melynek alapján elkészítette Bodorfa község Településrendezési Tervét. Bodorfa Településszerkezeti leírását és településszerkezeti tervét 39/2005 számú határozatával, Helyi Építési Szabályzatát, valamint Szabályozási Tervét 10/2005 számú rendeletével hagyta jóvá a képviselőtestület.

További helyi rendeletek:

- Bodorfa Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2018. (XII.19.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről,
- Bodorfa Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2017. (VIII.19.) önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és a településkép érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák²

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átveve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapvető feltétele a diszkriminációmentesség, és a szegregáció mentesség. Bodorfa Község Önkormányzata figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű célcsoportokat. A Programjának arra kell irányulnia, hogy akik számára a sikeres élet és a helyi társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad, az intézkedési tervében foglaltakkal e hátrányokat kompenzálja.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mélyszegénységben élők, és a fogyatékkal élők helyzetére.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Sümei Kistérségi Többcélú Társulás

Sümei Kistérségi Többcélú Társulás Sümeg Város Önkormányzata a Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 87. § -ban foglaltak szerint, jogi személyiséggel rendelkező többcélú kistérségi társulást hoz létre és működtet egyes önkormányzati közszolgáltatások közös ellátására.

A sümei kistérség 21 települést foglal magába. A települések nagy többsége jellegzetesen aprófalvas, mezőgazdasági jellegűek. A kistérségi társulás tagjai: Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár

Bodorfa Község Önkormányzata tagja az **Éltető Balaton -felvidékért Egyesületnek**.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program készítéséhez főképp a TEIR adatbázis nyújtott segítséget. Itt az egyes célcsoportoknak megfelelően részletes adatokat találhattunk az elemzés készítéséhez, főleg a népességet, munkanélküliséget és az iskolázottságot tekintve. A hiányzó adatok beszerzésében többnyire on-line kapcsolattartás formájában kaptunk segítséget. Egyes adatok összehasonlításra kerültek regionális, országos adatokkal, A nők, illetve a fogyatékosok célcsoportja esetén szembesülhettünk jelentősebb adathiánnyal. Bodorfán nem lehet meghatározni szegregátumot, így ezen adatok elemzésével nem foglalkoztunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

(Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkeznek. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

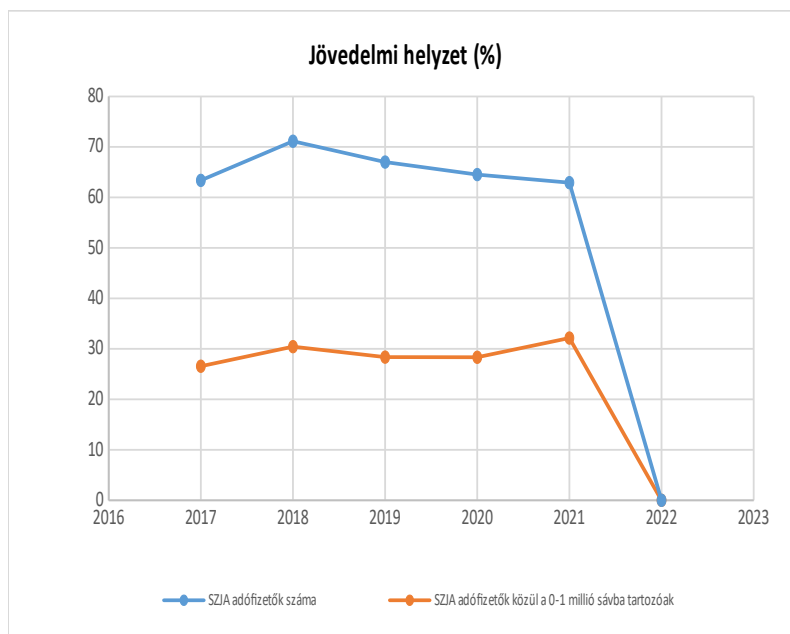
A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A 2011. évi népszámlálás szerint a településen nincs olyan lakos, aki roma/cigány nemzetiségűnek vallja magát.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	63,37	26,56
2018	71,13	30,43
2019	67,00	28,36
2020	64,52	28,33

2021	62,92	32,14
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból látszik, hogy a település lakosainak jelentős része rendelkezik jövedelemmel.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

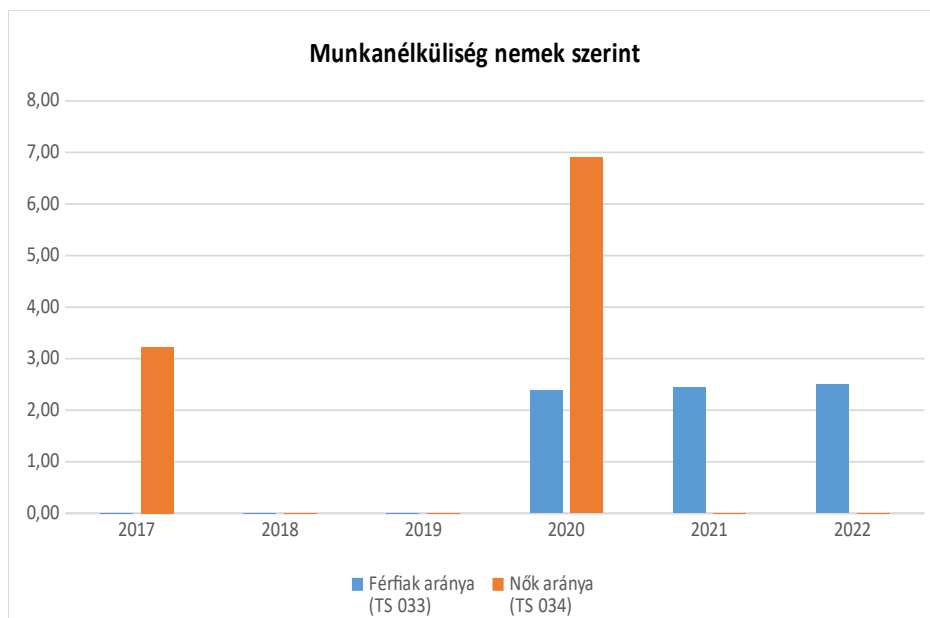
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	0,00	3,23	1,62%

2018	0,00	0,00	0,00%
2019	0,00	0,00	0,00%
2020	2,38	6,90	4,64%
2021	2,44	0,00	1,22%
2022	2,50	0,00	1,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

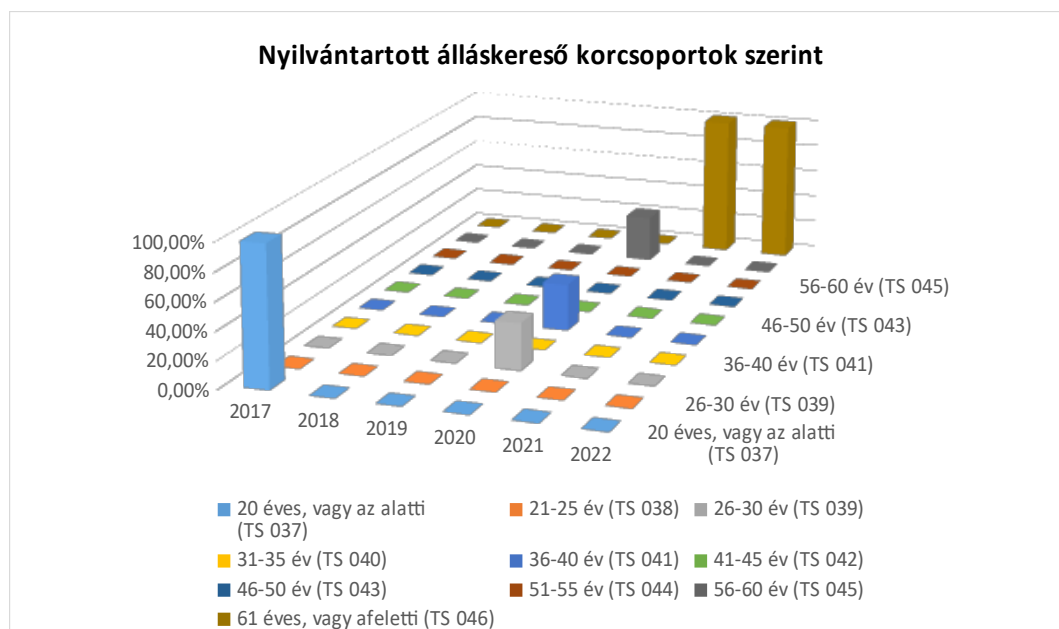
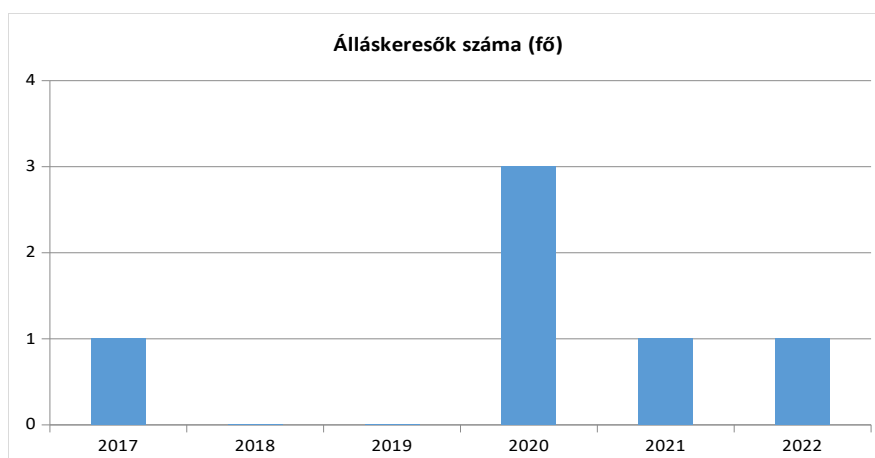
A munkanélküliségi ráta 2017-ről 2022-re csökkent. 2020-ban a világjárvány alatt volt egy nagyobb mértékű kiugrás. 2017-ben, 2018-ban és 2020-ban inkább a nőket sújtotta munkanélküliség, majd ez 2021-ben megfordult és inkább a férfiak aránya lett magasabb.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		1	0	0	3	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	100,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	33,33%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%

36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	33,33%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	-	33,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	-	-	0,00%	100,00%	100,00%

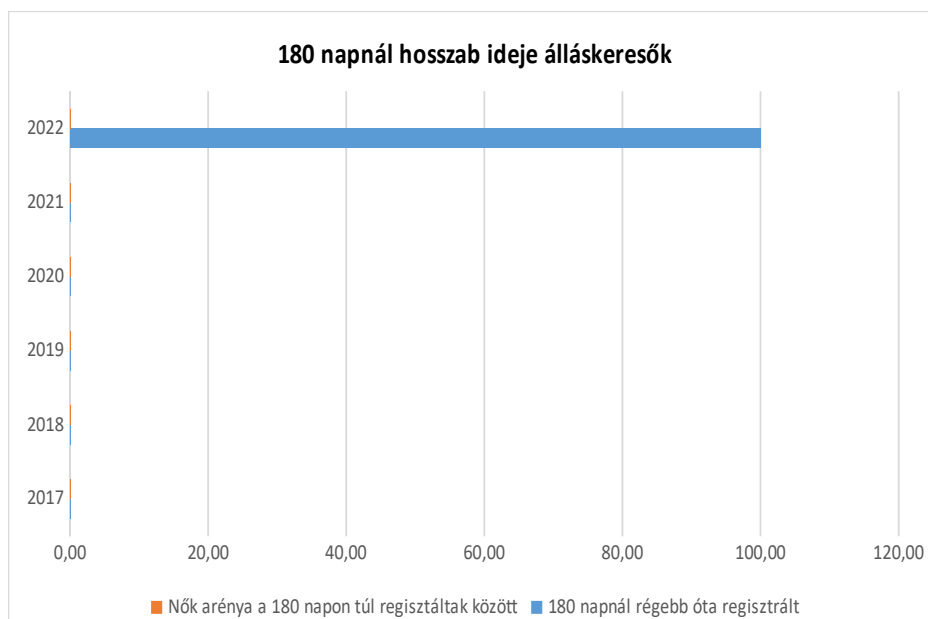
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen évente 1 fő munkanélküli van. 2020-ban a világméretű járvány alatt volt ez a szám magasabb, 3 fő. A táblázat adatai szerint a korábbi években az álláskeresők nagyobb része a 61 éves, vagy afeletti korosztályból került ki.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	0,00	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	0,00	n.a.
2021	0,00	n.a.
2022	100,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

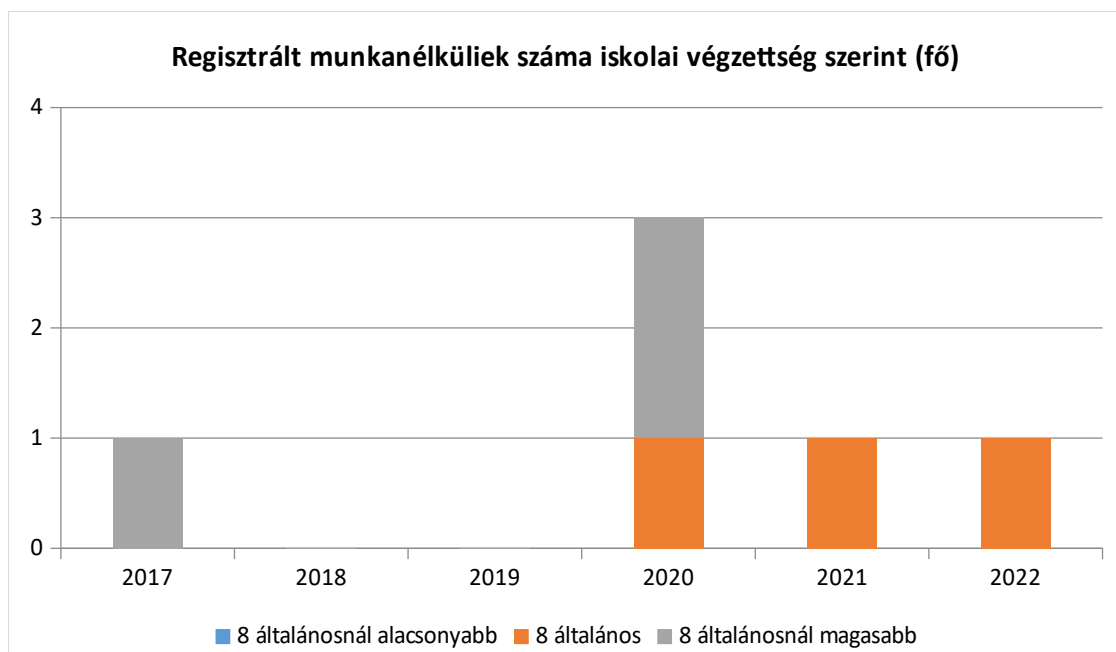
A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők arányáról nincs adatunk.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2018	0	0	-	0	-	0	-
2019	0	0	-	0	-	0	-
2020	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2021	1	0	0,00%	1	100,00%	0	0,00%
2022	1	0	0,00%	1	100,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A községben 8 általános alacsonyabb végzettségű álláskereső nincs. 2020-ban a regisztrált álláskeresők között az általános iskolai végzettségű 1 fő volt, a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező pedig 2 fő volt. Az utóbbi 2-3 évben inkább az általános iskolai végzettséggel rendelkezők voltak álláskeresők.

Általános iskolai felnőttoktatás, középfokú felnőttoktatás és szakiskolai felnőttoktatás nem működik a településen.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

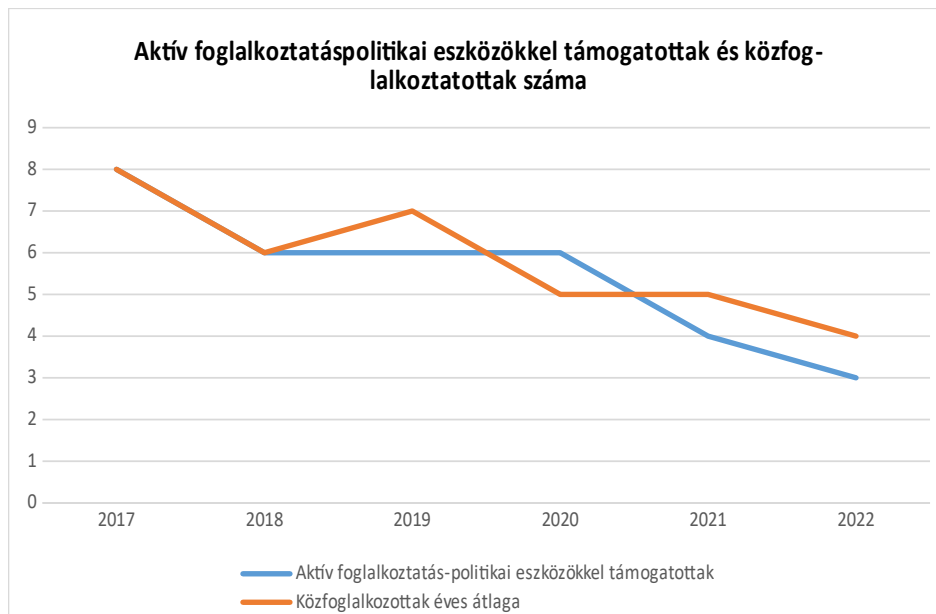
Az állam aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazásával, köztük a közfoglalkoztatás korábbi három formájának bevezetésével kívánt a tartósan jövedelem nélkül maradt, szociálisan rászoruló aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása során mind az egyén, mind a társadalom számára, ugyanakkor a rendelkezésre álló források korlátozottsága miatt csak átmeneti alternatívát nyújt a munkavállalásra.

A közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb célja, a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása, és annak magakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresőket tekintetében bekövetkezzen a munka világától való elszakadás. A közfoglalkoztatás a passzív ellátások súlyának csökkentése érdekében az ellátásban részesülők aktivizálásának egyik alternatívája lehet. A közfoglalkoztatás elsősorban az alacsony iskolai végzettségűek, fiatal munkanélküliek, szakképzetlen nők és férfiak számára biztosít munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatás másik formája a kistérségi és egyéb startmunka program, amely a kistérségi mintaprogramok közösségformáló hatásúak, élhetőbbé, lakhatóbbá teszik a településeket, azok közvetlen környékét, növelik a lakosság szubjektív biztonságérzetét, javítják a közbiztonságot. A mintaprogram főbb tevékenységi területei: mezőgazdasági projektek, belvízelvezetés, mezőgazdasági utak rendbetétele, bio- és megújuló energiatermelés, közúthálózat javítása, illegális hulladékraakó helyek felszámolása, a közfoglalkoztatottak téli foglalkoztatásának kialakítása, amely 2013. évtől kiegészül a helyi sajátosságokra épülő programelemekkel.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	8	8
2018	6	6
2019	6	7
2020	6	5
2021	4	5
2022	3	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma és a közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökkent.

A munkanélküliek helyi foglalkoztatásának lehetőségét egyértelműen a START Közmunka program jelenti.

Elsősorban mezőgazdasági tevékenységet látnak el a dolgozók.

Járási startmunka program:

Bodorfa:

2017.03.01.-2018.02.28. 7 fő

2018.03.01.-2019.02.28. 7 fő

2019.03.01.-2020.02.29. 6 fő

2020.03.01.-2021.02.28. 6 fő

2021.03.01.-2022.02.28. 6 fő

2022.03.01.-2023.02.28. 6 fő

2023.03.06- től Bodorfa Község Önkormányzatánál csak hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program van.

Bodorfán a közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak az elmúlt évek során mezőgazdasági programelemben dolgoztak, ahol konyhakerti növénytermesztés és juh állomány gondozása volt a feladatuk. E mellett parlagfű-mentesítést is végeztek. Jelenleg mezőgazdasági utak karbantartása programban dolgoznak, ahol csapadékvíz-elvezető árkok tisztítása, mezőgazdasági földutak kátyúinak feltöltése, megszüntetése a feladatuk. A csapadékvíz-elvezető árok tisztítása nagyobb esőzést követően szükségzerű, megoldást a rendszer felújítása, korszerűsítése jelentene. A közfoglalkoztatottak az elmúlt évek során több képzésen is részt vettek, alapkompentencia, mezőgazdasági alapismereteket nyújtó, és zöldterületi kisgép kezelő képzéseken. Fentiekből látható, hogy Bodorfán a közfoglalkoztatásban résztvevők a településen, a településért dolgoznak. Az elkövetkező években felmerülő újabb feladatok esetén – tekintettel a település lélekszámához.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Bodorfán a regisztrált vállalkozások száma és a kiskereskedelmi üzletek száma évek óta nem változott. Az önkormányzat költségvetésének jelentős részét teszi ki a befizetett iparüzési adó. A faluban nincs vendéglátóhely.

A 2022.12. 31. adós zárás alapján a regisztrált vállalkozók- Bodorfa Község Önkormányzata: 25 adózó

A faluban adódó kevés munkahely miatt a legtöbben eljárnak dolgozni más településekre. A legközelebbi centrumok (Sümege, Devecser) autóval 15 perc alatt érhetőek el, illetve autóbusszal, valamivel hosszabb utazási idővel. A vasúti közlekedés hiányát kompenzálja az autóbuszjáratok száma. Nagyobb cégek külön buszjáratot indítanak és a településekről a munkahelyig szállítják a több műszakban dolgozókat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő fiatalok részére nincs álláslehetőség a településen, csak a környező városokban, mivel azonban az iskolából kikerülve nem rendelkeznek elég gyakorlattal, sokszor azért nem alkalmazták őket, kénytelenek a végzettségüknél alacsonyabb rendű munkát vállalni. A fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok nincsenek a településen.

A sümegei Munkaügyi Hivatal programok keretében nyújt lehetőséget a munkanélküliek és a pályakezdő fiatalok számára a munkaerő piacra történő be/visszakerüléshez. Az álláskereső és a fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzésére országos program keretében van lehetőség.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	1	1
2018	0	0
2019	0	0
2020	3	0
2021	1	0
2022	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen nyilvántartott pályakezdő álláskereső nincs.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Bodorfán nincsenek ilyen szervezetek, szolgáltatások, programok

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők nincsenek Bodorfa településén.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A nők és férfiak egyenlő jogaira vonatkozó törvények már az Európai Közösség kezdetétől fogva léteznek. 1970 óta összesen 13 olyan jogszabályt fogadtak el, amelynek célja annak biztosítása, hogy a nők és férfiak a munkahelyükön tisztességes és egyenlő bánásmódban részesüljenek. Ezek a törvények számos területet fednek le, többek között az egyenlő bánásmódot álláskeresés során, az egyenlő bánásmódot a munkahelyen, az állapotos dolgozók és szoptató anyák védelmét, valamint a szülési szabadsághoz és szülői szabadsághoz való jogot. Bodorfán a foglalkoztatás területén lévő hátrányos megkülönböztetéssel nem találkoztunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen adott az internethálózat, ami bárki számára igényelhető. Még nem annyira elterjedt az idősek körében, de igyekszünk segíteni nekik az online ügyintézésben. A technológiai újítások, fejlődések miatt, elengedhetetlen tartani a lépést. Segítségükkel számos dolgot könnyebben, gyorsabban tudunk elintézni: pl. ügyintézés, számlabefizetés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadék, foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, települési támogatás (az Szt. és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint).

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így a lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás (lakásfenntartási támogatás). Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A települési önkormányzat a pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 3/2015. (II. 28.) önkormányzati rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, településgondnoki szolgáltatás). Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka- pálya- álláskeresési, rehabilitációs helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás

Magyarországon a munkanélküli ellátásnak négy fajtáját különböztetjük meg: álláskeresési járadékot, nyugdíj előtti álláskeresési segélyt, költségtérítést és vállalkozói járadékot. Azon személyek, akik

- álláskeresők, és
- az álláskeresővé válásukat megelőző három éven belül, legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkeznek (vagyis minimum 360 napig dolgoztak), és
- kereső tevékenységet nem folytatnak, tehát nem állnak munkaviszonyban, és
- vállalkozói tevékenységet sem folytatnak, és
- munkát akarnak vállalni, de önálló álláskeresésük nem vezetett eredményre, és
- számukra a foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani jogosultak álláskeresési járadékra.

Az álláskeresési járadék összegét az igénylést megelőző 4 naptári negyedévben keresett bruttó fizetés alapján állapítják meg az átlagbér 60 %-ában, de legfeljebb a minimálbér összegében (2018- ban 138.000,-Ft). Az álláskeresési járadékot minimum 36, maximum pedig 90 napig folyósítják.

A regisztrált munkanélküliként vagy álláskeresőként nyilvántartott munkanélküliek száma minimális.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	1,69%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	-
2019	0	0,00%	0	-
2020	3	5,56%	1	33,33%
2021	1	2,17%	1	100,00%
2022	1	1,79%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

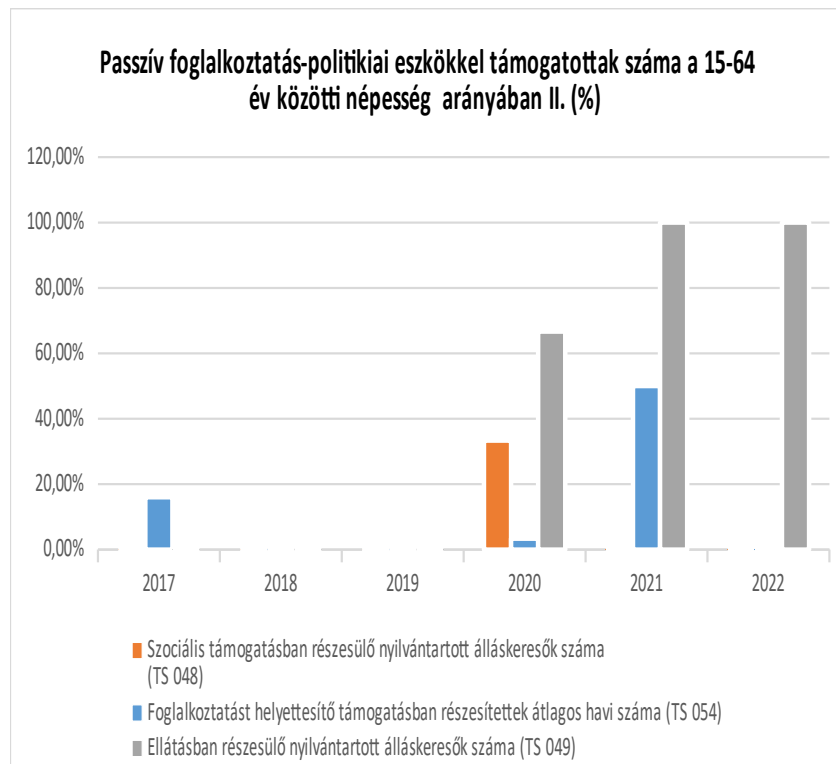

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	0	0,00%	0	16,00%	0	0,00%
2018	0	-	0	-	0	-

2019	0	-	0	-	0	-
2020	1	33,33%	0	3,33%	2	66,67%
2021	0	0,00%	1	50,00%	1	100,00%
2022	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban senki sem részesült a településen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Magyarország Alaptörvénye alapján az állam jogi védelemben részesíti az otthont. Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit mindenki számára biztosítsa.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

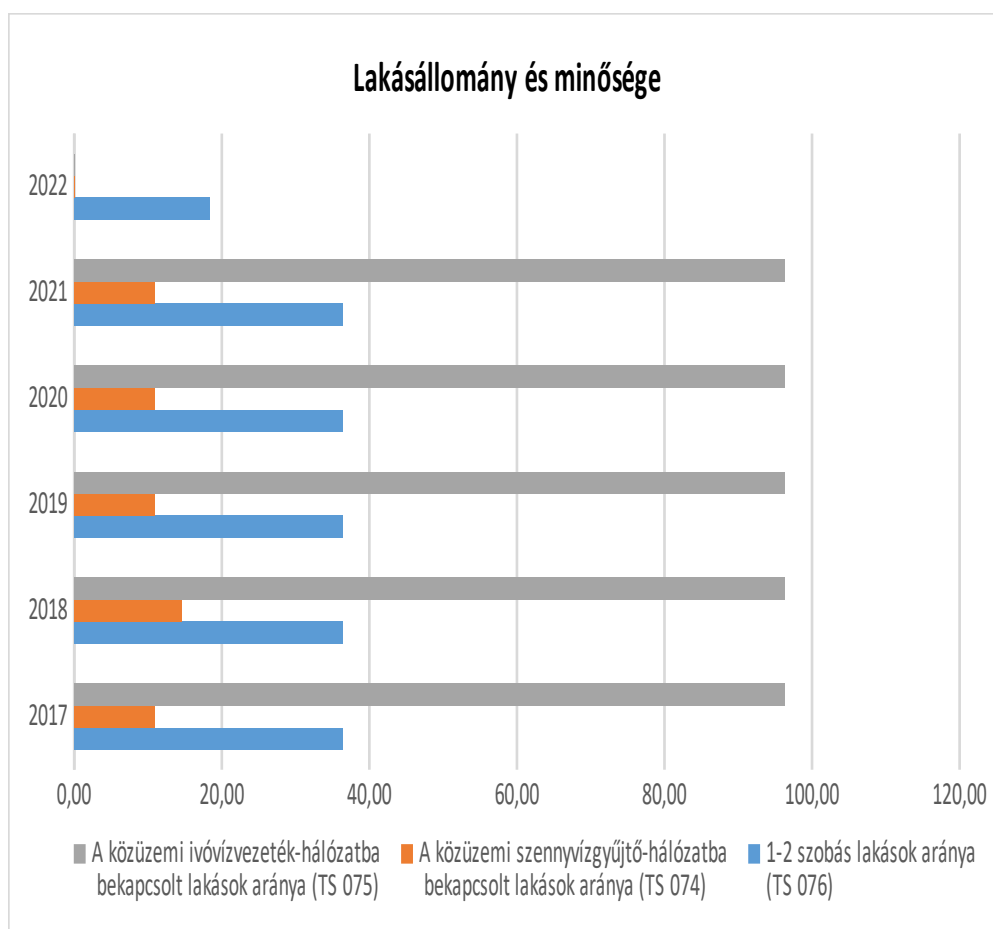
Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

- a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
- alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna,
- fűtés, világítás, stb.);
- megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más
- alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
- lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);

- biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
- elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába
- járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
- kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak
- alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).
- Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	55	0	0,00	36,36	10,91	96,36
2018	55	0	0,00	36,36	14,55	96,36
2019	55	0	0,00	36,36	10,91	96,36
2020	55	0	0,00	36,36	10,91	96,36
2021	55	0	0,00	36,36	10,91	96,36
2022	49	0	0,00	18,37	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Bodorfán 55 darab lakóház található. A lakások mindegyike a település belterületén található. A település csapadékvíz elvezető rendszerének egy része korszerűtlen, felújításra szorul.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	49	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Bodorfa Községnek csak lakásállományra vonatkozó adatai vannak.

b) szociális lakhatás

A településen egy önkormányzati bérlakás található. A faluban szociális lakás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan, hajléktalan nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

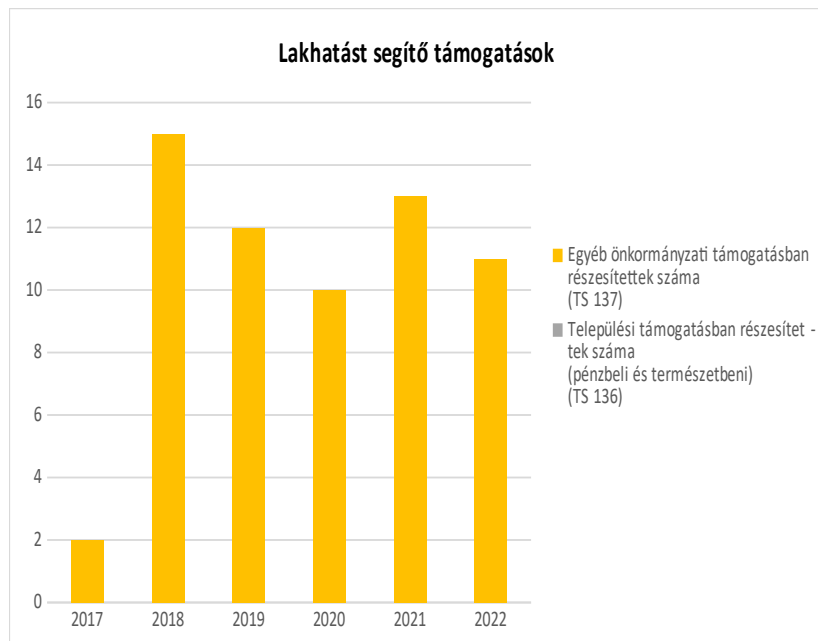
A településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs, a lakosság a falusias környezetnek megfelelő ingatlanokban él, ha nehézségek árán is, de lakásukat fenn tudják tartani.

d) lakhatást segítő támogatások

Bodorfa Község Önkormányzata a lakhatással járó költségek enyhítése céljából települési támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által életvitelszerűen lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez. A települési támogatást elsősorban a lakhatással járó következő költségek viseléséhez kell nyújtani: a villanyáram-, víz és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	2
2018	n.a.	15
2019	n.a.	12
2020	n.a.	10
2021	n.a.	13
2022	n.a.	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jelenlegi magyarországi körülmények nem teszik lehetővé, hogy az életpálya-jövedelem alapján a családok a megfelelő ingatlanokat a megfelelő időben vásárolják meg. A statisztikák szerint a lakásmegoldást keresők leginkább a következő két lehetőséggel számolnak: lakásbérlettel és kölcsönfelvétellel.

Az állam a fiatalok otthonhoz jutását próbálja segíteni a családi otthonteremtési kedvezmény (CSOK) bevezetésével. Az állami támogatás felhasználható új vagy használt lakás vagy lakóház vásárlására, építésre vagy akár meglévő otthon bővítésére is. A vissza nem térítendő állami támogatást a jogszabályban előírt feltételek esetén nyújtja az állam. A falusi CSOK az 5000 fő alatti településeken igényelhető, ahol a népesség 2003 óta az országos átlagot meghaladó mértékben csökkent. Magyarország 3155 településéből 1799 településen lehet igénybe venni a falusi CSOK-ot, Veszprém megyében ez több mint 100 települést érint, köztük Bodorfát is. Ha valaki a „nyugodt, vidéki, családi élet” mellett dönt, a falusi CSOK nagy segítséget nyújt számára. A támogatás felhasználásához egy megfelelő, közművesített ingatlan (házhely) szükséges. Bodorfa települése már legalább 5 éve előregedőnek számít, ezért szükség lenne arra, hogy a település lélekszáma tovább már ne csökkenjen. Ennek érdekében az önkormányzatnak beavatkozási lehetősége nyílik. Bodorfa nyugodt, csendes, bűncselekményektől és erőszaktól mentes településén élőknek nem érdeke, hogy a település lélekszáma minden áron növekedjen. Ennek érdekében elsősorban a településen felnőtt, családalapítás előtt álló fiatalokat célszerű megszólítani. A beavatkozás egyik lehetséges formája közművesített telkek biztosítása. A cél az lenne, hogy a település becsületes, adófizető polgárokkal, családokkal bővüljön, település lélekszáma ne csökkenjen tovább.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás. Ez a kedvezőtlen tendencia korábban jobbra a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű családok esetében fordult elő, náluk kapcsolódott ki – fizetés hiányában – a közszolgáltatásokat, illetve pénzügyi adósságuk végrehajtása lakóingatlanuk lefoglalásához vezet.

Sajnálatos, hogy mára az átlagos anyagi helyzetben lévő, középkorú és idősebb lakosság esetében is gyakori jelenség az eladósodottság, ami abból következik, hogy korábban – anyagi lehetőségeiket, teherviselésüket nem mérték fel kellőképpen, vagy túlbecsülték azt -, erejükön felüli pénzügyi kölcsönöket vettek igénybe.

A településen élő eladósodott családokról értékelhető adatokkal nem rendelkezünk.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A lakások mindegyike a település belterületén található.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességén belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50 %.

A településsel kapcsolatban elmondható, hogy szegregátummal nem rendelkezik, így az ebből származó hátrányoktól is mentes.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodása magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	2	0,00
2018	0	0	0	0	2	0,00
2019	0	0	0	0	2	0,00
2020	0	0	0	0	1	0,00
2021	0	0	0	0	3	0,00
2022	0	0	0	0	3	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bodorfán, annak ellenére, hogy nagyon kis lélekszámú faluról van szó, hetente egy alkalommal van felnőtt háziiorvosi rendelés. További napokon, Káptalanfán érhető el a felnőtt háziiorvosi szolgálat. A felnőtt és gyermek szakorvosi ellátás Sümegen biztosított, a körzeti kórház Ajkán van. A járóbeteg ellátás a kórház területén található, a Járóbeteg Szakellátó Központban. A járóbeteg ellátás a lakosság részére belgyógyászat, diabetológiai szakrendelés, sebészet, nőgyógyászati szakrendelés, urológiai szakrendelés, fül-, orr, gégészeti, csecsemő- és gyermekgyógyászat, szemészet, reumatológiai, neurológiai, pszichiátriai és kardiológiai szakrendelés keretében biztosított.

Sajnos Sümegen 2023-ban megszűnt az orvosi ügyelet. Helyette hétköznapokon 16-20 óráig, illetve hétvégén és ünnepnapokon 8-14 óráig legközelebb Ajkára vagy Tapolcára lehet menni. Azok számára, akik személyesen keresnének fel egy éjszakai ügyeletet, Veszprém vármegye négy pontján hétköznap 22:00-tól 08:00 óráig, hétvégén és ünnepnapon 14:00-tól 08:00 óráig van lehetőség: Ajka, Balatonfüred, Pápa, Veszprém.

A gyermekek ügyeleti ellátását a járásközponti ügyeleti pontokon, azok működési idejében, valamint a veszprémi kórházban végzik munkanapokon 16-22 óráig, hétvégéken és ünnepnapokon 8-14 óráig.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egyes megbetegedések és kórmegelőző állapotok korai felismerését szolgáló szűrővizsgálatoknak nagy szerepe van az egészség megőrzésében. Az Aetv. megelőző ellátások címszó alatt sorolja fel az egészségügyi szűrővizsgálatokat.

A faluban egészségügyi szűrőprogramok a rendezvények keretében jelennek meg.

A sümegi kórház területén minden évben több szűrőprogram érhető el. Gondolhatunk itt a tüdőszűrésre, látás és hallásvizsgálatra, szív- és érrendszeri megbetegedések vizsgálatára, egészségügyi tájékoztató programokra. Ezek alkalmanként kerülnek megrendezésre. A komolyabb szűrések, vizsgálatok elvégzésére az ajkai kórházban van lehetőség. A rehabilitációs ellátások tekintetében a kórház területén található járóbeteg szakellátó központban működik reumatológia, a többi rehabilitációs ellátás az ajkai kórházban vehető igénybe. Az óvodás, iskolás gyerekek számára az oktatási intézmény rendszeresen biztosítja az általános egészségügyi, védőnői és fogászati szűréseket.

A Gyermejkölési Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő és jelzőrendszert működtet, koordinál.

A Szenvedélybetegek Közösségi Alapellátásának elsődleges célja a segítségnyújtás. Az ellátás igénybevétele során a gondozott személynek segítséget nyújtanak abban, hogy megtalálja a visszavezető utat a társadalomba, hogy kialakuljon benne a valahová tartozás érzése. A szolgáltatást elsősorban a kliensek lakókörnyezetében, tartózkodási helyén biztosítják.

A szenvedélybetegek közösségi alapellátását a Veszprémben működő Alkohol-Drogsegély Ambulancia Egyesület látja el 2010. július 01. napjától Sümeg városához tartozó 21 kistérségi településen, így Bodorfán is.

Helyi adatgyűjtés alapján 2012-2013 évben egy fő bodorfai ellátott volt, az ellátás költözés miatt szűnt meg.

A település lakosai orvoshoz szállítását az önkormányzat a falugondnoki autóval segíti.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Összefoglalva a b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés pontban.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat (ill. intézményei) által biztosított közétkeztetés és az önkormányzati intézményekben piaci szereplők által biztosított étkeztetés (pl. iskolai, munkahelyi büfék) rendszeres ellenőrzése szükséges, szakember bevonásával, hogy azok kínálata és az ételek minősége mennyiben felel meg az általuk ellátott korosztályok egészséges étrendjére vonatkozó

elvárásoknak. Az iskolai büfék esetén elvárás, hogy jelenjenek meg a kínálatban az egészségesebb táplálkozást támogató gyümölcsök, joghurtok, gabonapelyhek, egészséges ételek.

Szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk miatt. A szociális étkeztetés esetén az étel előállítását a Káptalanfai Napközi Otthonos Óvodában történik, a közétkeztetésről szóló EMMI rendeletben foglaltak szigorú betartása mellett.

A gyermekek egészséges étkezésre nevelésében nagy szerepe van a közétkeztetésnek és az iskola keretein belüli étkezési programoknak, de az otthoni minta sokszor a legerősebb. Ahhoz, hogy a gyermekekben ez realizálódjon, elsősorban a felnőttek, a szülők szemléletének megváltoztatására van szükség. A mai „kész ételek” világában sokan elfelejtették, hogy a kertben megtermelt zöldség és gyümölcs, valamint a háztáji kishaszonállat húsa a legegészségesebb és a legköltséghatékonyabb megoldás. Mivel Bodorfa településén minden lakóingatlanhoz nagyobb földterület tartozik, a kertészkedésre és a megtermelt nyersanyagokból való ételek előállítására nagyobb hangsúlyt lehetne helyezni.

Itt nemcsak az étel minősége, hanem az étel mennyisége, a rendszeres étkezés feltételeinek biztosítása érdekében is szólni kell. Mivel mélyszegénységben élő nincs a településen, ezért ezen a területen folyamatos krízishelyzet nem áll fenn. Elsősorban a munkanélküli, segélyekből élő, többgyermekes családoknál okozhat gondot a mindennapi étel előteremtése, de segíteni szükséges azoknak az egyedülálló idős embereknek is, akik életét a nélkülözés és a beosztás folyamatosan végigkísérte, ebbe beleszocializálódtak, segítséget nehezen, vagy egyáltalán nem kérnek. Rendszeres ételmisszercsomag osztással sokat lehetne segíteni a rászoruló helyzetén. Az igényfelmérést a helyi lakosokat, helyi viszonyokat ismerő munkatárs bevonásával célszerű elvégezni, aki a háttérbe húzódó rászorulókat is fel tudná térképezni.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település rendelkezik sportpályával, amit a fiatalabb korosztály rendszeresen igénybe vesz. A településen helyi rendezvények, pl. falunap alkalmával lehetőség van a közös mozgásra, pl. futballmérkőzés.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyén lakóhelyén biztosítható szolgáltatásokat a településre kihelyezett, szociális végzettséggel rendelkező szakember végzi. A szociális ételt a falugondnok szolgálati gépjárművel házhoz szállítja.

Bentlakásos intézmények a járási központban Sümegen találhatóak, egy önkormányzati és egy egyesület fenntartásában lévő idősek otthona férőhely esetén nyújt lehetőséget idős és mentálisan rászoruló személy bentlakásos ápolására, gondozására.

Rehabilitációs intézmény, lakóotthon nincs a településen. Utcai szociális munkára Bodorfán nincs igény.

Hajléktalan személyek ellátását biztosító szolgáltatásokra, közösségi ellátásokra, támogató szolgáltatásra és nappali ellátásra Bodorfán nincs igény és lehetőség.

f) drogprevenációs szolgáltatások;

A településen élő fiatalok tájékoztatásában segítségünkre vannak az iskolák, ahol ismeretterjesztő előadásokon vesznek részt.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen hátrányos megkülönböztetés semmilyen életterületen nem tapasztalható, ilyen bejelentésről nincs tudomásunk.

h) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyhán kiosztott ételadagok számára vonatkozóan nincsen adatunk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Bodorfán a közösségi élet színterei a művelődési ház, a könyvtár, a faluház és annak udvara, továbbá a templom. Az önkormányzat által szervezett programok, rendezvények igen népszerűek, közösségformáló erejűek. A közelmúltban közösségi teret, úgynevezett pihenőparkot alakítottak ki a településen. A közösségi tér a polgármesteri hivatal mögötti területen fa asztalokkal, tűzrakó hellyel, kemencével, napelemes kandeláberrel, pályázati pénzből épült. A falu lakói várják a tavaszt, a jó időt, hogy kiülhessenek beszélgetni, szalonnát sütni, a gyerekek játszani. A parkot nem csupán a települési rendezvényeken használják.

Esténként gyakran találkoznak ott a szomszédok, az ismerősök. A nagyobb gyerekek, fiatalok még hétköznapiakon is szívesen birtokba veszik. A képviselő-testület célja az volt, hogy olyan közösségi teret alakítsanak ki, ahol minden korosztály jól érzi magát. A lakosság összetartó, az elszármazottak is szívesen látogatnak egykori lakóhelyükre.

Az önkormányzat minden évben programok megszervezésével színesíti a falu életét, építi a faluközösséget: falunap, értéknapi rendezvény, mikulás rendezvény, falukarácsony, elszármazott bodorfaiak találkozója. A művelődési ház biztosít helyszínt a magánszemélyek által szervezett, szűkebb körű összejövetelek és események lebonyolításához: osztálytalálkozó, ballagási bankett, pedagógus-búcsúztató, esküvő, halotti tor, stb.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	63	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A faluban nincsenek etnikumok, a közösségi együttélés jellemzője az összetartás, egymás segítése, ami megmutatkozik a faluképen is. Bodorfa zsáktelepülés, ezért átmenő forgalommal nem rendelkezik. A lakók nyugodt életet élnek, kellemes, biztonságos környezetben. Aki teheti, felújítja lakóházát, mindenki virágosít, szépíti a környezetét, nemcsak az udvarát, a ház előtti közterületet is.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A faluban nagy az egymásra való odafigyelés. Mindenki ismeri a másikat, szükség esetén besegít, támogatja szomszédját. A közösségi kezdeményezés jelen van, példa rá, hogy ha egy idős személy nem tudja már művelni a kertjét átengedi a szomszédnak, cserébe kap a terményből.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

Adományozási feladatokat a szociális szolgáltató intézmény, esetenként a katolikus egyház (caritas) biztosít. A rászorulókat a szomszédok, ismerősök is segítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem élnek a településen romák, nincs roma nemzetiségi önkormányzat

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csapadékvíz elvezető rendszer felújításra, korszerűsítésre szorul	A csapadékvíz elvezető rendszer egy részének korszerűsítése, felújítása pályázati forrás bevonásával
Foglalkoztatási alulmotiváltság	Elhelyezkedést elősegítő képzések
Elégtelen és helytelen táplálkozás	Az ételkészítés elősegítése: ételkészítési segédanyagok
A település lélekszámának folyamatos csökkenése	Közművesített telkek kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyarország alaptörvénye a gyermekek védelmében a következő rendelkezéseket tartalmazza: Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását. A gyermek- és ifjúságvédelem azt a tevékenységrendszert, jogszabályrendszert és intézményrendszert jelenti, amelynek célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségük megelőzése és megszüntetése, valamint azoknak a gyermekeknek a helyettesítő védelme és a nevelésükről gondozásukról történő gondoskodás, akik hatósági intézkedés következtében kikerülnek vér szerinti családjukból.

A gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) határozottan elkülöníti egymástól a hatósági munkát és a szolgáltatásokat. Előbbi a gyermek és a család sorsát érintő hatósági döntéseket – pl. családból való kiemelés és visszahelyezés; gyám kijelölése, döntés az örökbefogadásról - jelenti, amit a

gyámhatóság (jegyző, gyámhivatal) végez; utóbbi pedig azokat a különböző típusú szolgáltatásokat, amelyeket a rászoruló családok, gyerekek igénybe vehetnek.

Ugyancsak elválasztja egymástól a gyermekvédelmi törvény a szolgáltatások két körét: a minden család számára rendelkezésre álló gyermekjóléti alapellátásokat, és a családból kiemelt gyermekek gondozást biztosító gyermekvédelmi szakellátásokat.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat, melyben részt vesznek civil szervezetek, egyházi szervezetek, egyéni vállalkozók is.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze és csökkentse a gyerekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyereket kizárólag a család rossz anyagi helyzete miatt kelljen kiemelni a családból

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- Települési támogatás,
- Gyermektartásdíj megelőlegezése,
- Gyermekétkeztetés és tankönyvtámogatás, tanszerellátás, tandíjtámogatás, egészségügyi ellátásért fizetendő térítési díj, stb.

Gyermekek száma: A 2016-os „kis népszámlálásból” kiderült, hogy az első népszámlálás, vagyis 1870 óta nem volt még olyan alacsony a gyermekkorúak aránya hazánkban, mint tavaly. Ehhez pedig aggodalmat keltő folyamatok társulnak, hiszen egyre inkább kitolódik a gyermekvállalás időszaka, és vélhetőleg folyamatosan nő a külföldön született magyar csecsemők száma. 2015-ös statisztikai adatok alapján Magyarország igencsak le van maradva Európában a termékenységi arányszámot (vagyis az egy nőre jutó gyermekek számát) illetően.

Magyarországon a „gyermekvállalási magatartás” a rendszerváltás óta jelentősen átalakult. Ebben fontos szerepet játszik, hogy egyre kevesebb a szülőképes nő, ráadásul legalább öt-hat évvel kitolódott az első gyermekvállalás ideje. A gyermekvállalást az is befolyásolja, hogy a gyermek születésével kieső munkabér a családban anyagi bizonytalanságot okozhat.

Mivel évről évre egyre kevesebben döntenek a gyermekvállalás mellett, az állam is igyekszik támogatni azokat a párokat, akik gyermekvállalásra adják a fejüket. A támogatások alapján különböző, erre a célra alkotott jogszabályok adják, amelyek alapján gyermekvállalás esetén az alábbi támogatásokra szerezhetnek jogosultságot: anyasági támogatás, családi pótlék, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozást segítő ellátás (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET).

Az állam a gyermekvállalás növelése érdekében folyamatosan bővíti a gyermekes családok részére nyújtható kedvezményeket: adókedvezmény emelése, otthonteremtési program, gyermekek otthongondozási díja, falusi CSOK stb.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%

Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	48	45	93	51,61%	48,39%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	2,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	2	5	7	2,15%	5,38%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	0	4	4,30%	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bodorfán az állandó lakosok száma: 93 fő, melyből a gyermekek száma:13 fő. Életkor szerinti csoportosításban a 0-14 év közöttiek száma: 9 fő, a 15-17 évesek száma: 4 fő.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.

2018	1	n.a.
2019	1	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bodorfa vonatkozásában védelembe vett gyermekről/gyermekéről évek óta nem beszélhetünk.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, aránya jegyző által nyilvántartott adatokból mutatkozik meg, használja ennek fogalomkörét az iskola és az óvoda, azonban a gyermekjóléti szolgálat, bár kis település révén tisztában van ezen gyermekek számával, azonban sem statisztikájukban, sem a dokumentációjukban ez a fogalomkör nem jelenik meg. A gyermekek nagy része között átfedés van a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban lévők és a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek tekintetében, azonban azt nem jelenthetjük ki, hogy egyikből egyenes arányban következik a másik. Alacsony iskolázottságú szülők is nevelhetik szépen, problémamentesen gyermekeiket, és magas iskolai végzettségű, jól szituált, jó anyagi körülmények között élő gyermekek között is előfordul számos esetben probléma.

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívebb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt.

Kistelepülés révén úgy gondolom, jól működik a jelzőrendszer, írásban, de informális úton megerősítve is. A gyermekjóléti szolgálat családgondozói állandó, szinte napi kapcsolatban vannak az óvoda, iskola pedagógusaival, a védőnővel, az orvosokkal, gyámhivatallal, jegyzővel, polgármesterrel, rendőrséggel, nevelési tanácsadó munkatársaival, a nevelőszülői tanácsadókkal, polgárőrséggel, családsegítő szolgálattal, társintézményekkel. Jó a kapcsolat a Sümegen működő gyermekjóléti szolgálattal, velük közösen szokták megrendezni a szakmaközi megbeszéléseiket.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	1	n.a.
2019	1	0
2020	0	0

2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

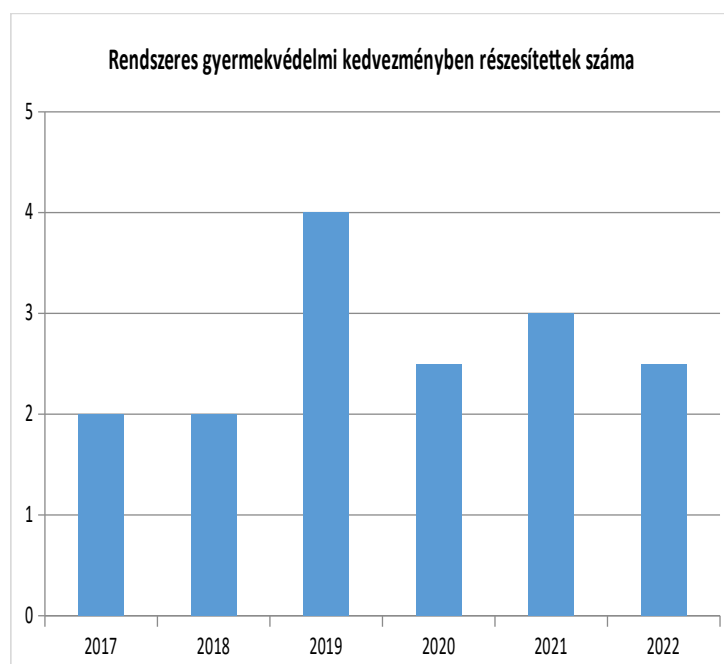
Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek a településen nincsenek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, egyéb feltétel teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésre, természetbeni támogatásra (augusztus, november hónapban), egyéb kedvezmény igénybevételére (pl. ingyenes tankönyv). A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt – a Gyvt. alapján – egy évre lehet megállapítani.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	2
2018	2
2019	4
2020	3
2021	3
2022	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Bodorfa településen jelenleg 8 gyermek jogosult gyermekvédelmi kedvezményre.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermek jogán járó helyi juttatás nem volt.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A településen intézmény nincs.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Bodorfán élő, magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs tudomásunk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincsenek a településen külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Bodorfán nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

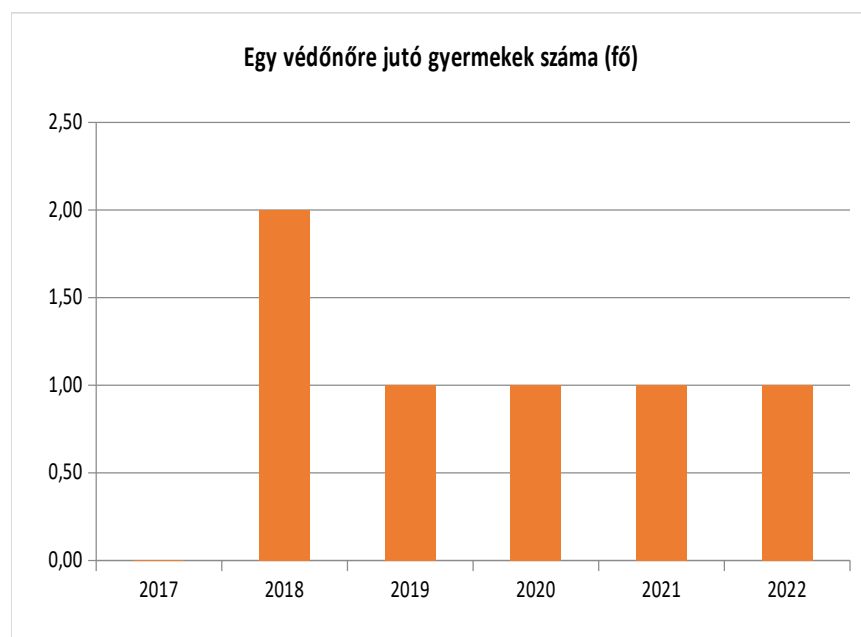
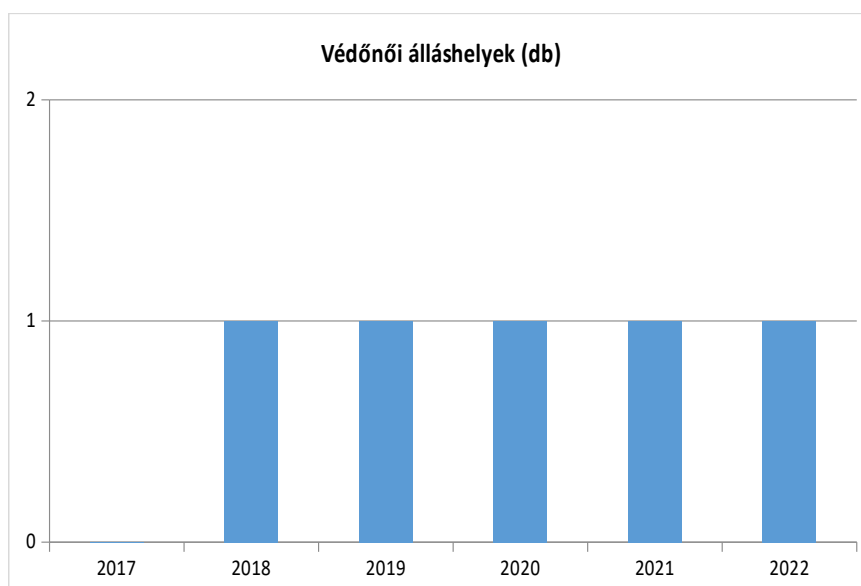
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnők a legfontosabb életszakaszokban nyújtanak segítséget a nők és a gyermekek számára: a gyermekvárás alatt, az újszülött fogadásakor, a családi élet kialakításánál, támogatják a családokat a gyerekek óvodába, iskolába menetelénél. A területi védőnők a várandósok és gyereket nevelők körében, az iskolavédőnők az oktatási intézményekben végzik munkájukat. A kórházi védőnők jellemzően a szüléseteken, újszülött osztályokon dolgoznak, és a várandós, gyermekágyas anyák ellátásában, a szoptatás segítésében, az anya és újszülöttje hazabocsátásának előkészítésében, az egészségnevelésben vesznek részt. A védőnői tevékenység specifikuma, hogy munkájuk során a lakosság szélesebb rétegeivel van kapcsolatuk. Családlátogatásaik során várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak hozzájuk problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket a védőnők végzik. Az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk. Az allergének kiszűrése, az okok keresése szintén mindennapi munkájuk része.

Egy személy, Bodorfa, Gyepükaján, Káptalanfa és Nemeshany területi védőnője végzi feladatát a településen.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	-
2018	1	2	2,00
2019	1	1	1,00
2020	1	1	1,00
2021	1	1	1,00
2022	1	1	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Bodorfán gyermekorvos nincs, Sümegen két gyermek házi orvos rendel, akik a sümegi kistérség településeinek tekintetében látják el feladatukat. Bodorfán, illetve a Káptalanfán működő felnőtt házi orvos szükség esetén gyermekeket is ellát. A gyermekorvos átlagosan hetente 1-2 bodorfai gyermeket lát el, természetesen ez a szám jó időben pl. a nyári szünet ideje alatt kevesebb, vírusos fertőzések esetén többszöröződik.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nem érhetőek el ilyen szolgáltatások, nincs bölcsőde, óvoda, iskola. A gyermekek fejlesztése a nevelési és oktatási intézmények javaslatára, többnyire az adott intézményben szakember bevonásával történik. Ha erre az intézmény keretein belül nincs lehetőség, szükség esetén a falugondnoki szolgálat autója biztosítja a gyermek távolabbi településen lévő fejlesztésre történő szállítását.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A sümegi Napfény Segítő Központ Család- és Gyermekjóléti Központ látja el a gyermekjóléti ellátási feladatokat Bodorfa vonatkozásában, az intézmény szakembere a Káptalanfai Polgármesteri Hivatalban minden héten szerdán tart ügyfelfogadást.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése. A gyermekjóléti alapellátás célja olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes, szociális szolgáltatás biztosítása, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel, illetve szolgáltatásokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat törvényi feladataiból adódóan működteti a jelzőrendszert, amely a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére szolgál. Így szoros kapcsolatot tart fenn a település nevelési-oktatási intézményeivel, rendőrséggel, gyámhivatallal, a Sümegi Járási Hivatal foglalkoztatási osztályával, a védőnői szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal, a Sümegi Közös Önkormányzati Hivatal Káptalanfai Kirendeltségével. A prevenció érdekében a szolgálat igyekszik még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni a családokkal, feltárni a kialakuló problémák okát és segítséget nyújtani azok megoldásához. Ez szűkebb értelemben azt jelenti, hogy saját kompetencia határait nem átlépve saját maga veszi gondozásba a családot, vagy segít igénybe venni más, szak-, speciális vagy egyéb ellátást, amely megoldást nyújthat a probléma kezelésében. A gyermekjóléti szolgálat munkája során mindig a gyermek minden felett álló érdekeit tartja szem előtt, vagyis a szülő problémái ebben az esetben másodlagosak.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma
--

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0

2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Amennyiben a gyermekjóléti szolgáltató tevékenység nem vezet eredményre, a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz a gyermekvédelembe vételére. Ez azt jelenti, hogy a veszélyeztetettség indokait figyelembe véve a Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya határozattal védelembe veszi a gyermeket és a probléma megoldása érdekében magatartási szabályokat állapít meg – hatóságként – mind a gyermek, mind a szülő részére. Ennek érdekében tárgyalást tart, amelyre minden olyan érintettet meghív, aki a gyermek érdekében tevékenykedett, illetve tevékenykedhet. Amennyiben a védelembe vételi eljárás nem vezet eredményre, a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tehet a gyermek nevelésbe vételére. A gyermekjóléti szolgáltatást főként anyagi, megélhetési gondokkal küzdő szülők veszik igénybe, másként fogalmazva a kliensek ezt hozzák eredendő problémaként, anyagi gondjaikkal magyarázzák életviteli problémájukat. Segítségként szinte kizárólag az egyszeri nagyobb összegű anyagi támogatást értékelnék, de erre a szolgálatnak nincs lehetősége.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben a bajba jutottaknak támogatást nyújt a Napfény Segítő Központ Család- és gyermekjóléti Központ, karöltve a Sümegi Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek a hétköznapi életük nagy részét a nevelési, oktatási intézményekben töltik. A káptalanfai óvodában, iskolában kiemelt szerepet kap az egészséges életmódra nevelés, ezen belül is az önmagához mérten dinamikus fejlődő, összerendezett mozgáskultúrával rendelkező gyermekek és az életkori sajátosságaiknak megfelelő természetszerűt kialakítása. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi, lelki fejlődésének elősegítése. Az óvodai nevelésnek mércéje a gyermek gondozottsága, a stabil egészségügyi szokásrendszer, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A káptalanfai iskolában kis létszámú osztályokban, barátságos környezetben tanulhatnak a diákok. A délutáni tanulószoba, szakkörök és foglalkozások minden gyermek számára elérhető. A szünidei táborok szinte az egész nyarat lefedik, a dolgozó szülők nyáron is biztonságban tudhatják gyermekeiket. A diákok tanórán kívül eltöltött ideje a „szabadidő”. Az iskolán kívüli szabadidő és a szünidő tartalmas eltöltése fontos, építő jellegű a gyermekek életében. Ennek és a bordofai gyermekek közösséggé formálása érdekében a településen évente több alkalommal kerül sor kézműves foglalkozások megszervezésére. Az ünnepek előtti foglalkozások a könyvtár szervezésében, a könyvtár termében zajlanak. Húsvét előtt nyuszivároló foglalkozásra várják a kicsiket és nagyokat, mikulás előtt téli díszek készülnek. A foglalkozás keretében az alkotásokkal a közösségi tereket is feldíszítik (húsvéti ablakdíszek, tojásfa stb. készül). Év közben több alkalommal kerül sor gyermekfoglalkozásokra, ami lefoglalja és kreatív élményekkel látja el a településen élő gyermekeket. A település nem rendelkezik kimondottan a gyermekek foglalkoztatására kialakított és berendezett helyiséggel.

A legkisebbek számára a játszótér jelenti a társaikkal való közös játék lehetőségét. A játszótérre épített fajtékok biztosítják a gyermekek szórakozását. A településen élő, és/vagy a faluban

letelepedni kívánó gyermekes családok számára fontos a gyermekek szórakozását biztosító közösségi tér folyamatos fejlesztése, újítása.

A közeli nagyvárosokban egyre több program szólítja fel a lakosokat és a környékbeli településen élőket a mozgásra. Sümegen évente több futóverseny is kerül megrendezésre, melyen bárki „kicsi és nagy” részt vehet. A közelmúltban megnyílt tanuszoda további mozgási lehetőséget biztosít a település vonzáskörzetében élő embereknek, gyerekeknek. A gyermekek iskolai kereteken belül ingyenes úszásoktatásban részesülnek. A családok számára a tanuszoda hétköznap a késő délutáni órákban, hétvégén pedig egész nap látogatható.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Évközben, munkanapokon az általános iskolában, az óvodában biztosított a gyermekek étkeztetése, ahol rászorultság alapon a gyermekek ingyenes, illetve kedvezményes étkezésben részesülnek. Az iskolatej program a délelőtti és délutáni étkezéseket kiegészíti. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, a szülő kérelmére az állam az iskolai szünidőre egyszeri meleg ételt biztosít. Az 1-9 évfolyamon minden diák térítésmentesen jut hozzá a tankönyvekhez, 10-12 évfolyamon tanuló rászorultak ingyenes tankönyvet igényelhetnek.

Fentiekből látható, hogy az állam szociális támogató rendszere gondoskodik arról, hogy a legszegényebb családban élő gyermek se éhezzen.

Szünidei gyermekétkeztetést a szülő, törvényes képviselő kérelmére, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az önkormányzatnak ingyenesen biztosítani kell.

Bodorfán a szünidei gyermekétkeztést 2016-2017. években senki nem vette igénybe

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az óvoda és az iskola, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az egyenlő bánásmód követelményének megvalósulását ellenőrző autonóm állami szerv, az emberi méltóság garanciális intézménye. Olyan panaszosok számára nyújt jogorvoslati lehetőséget, akiket diszkrimináció, azaz hátrányos megkülönböztetés ér. Az egyenlő bánásmód követelménye akkor sérül, vagyis akkor valósul meg hátrányos megkülönböztetés (idegen szóval: diszkrimináció), ha egy személyt vagy csoportot valamilyen védett tulajdonsága miatt ér hátrány.

Az állampolgárok hivatalos ügyeiket a lakóhelyükhöz legközelebb Bodorfa Község Önkormányzatánál, a Sümegi Közös Önkormányzati Hivatalnál (Káptalanfai kirendeltség) és a Sümegi Járási Hivatalnál intézhetik.

Akinek egészségi állapota miatt a távolság gondot okoz, az utazáshoz igénybe veheti a falugondnoki szolgálat közreműködését. Az intézmények feladataikat az egyenlő bánásmód követelményeinek betartásával, részrehajlás nélkül, tisztességes módon, a jogszabályoknak megfelelően végzik.

Bodorfa település lakosait ért hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincsen információink.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, valamint az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomása az önkormányzatnak.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátránykompenzációs juttatásokat, szolgáltatásokat az önkormányzat rendeletein, szolgáltatásain keresztül biztosítja a hátrányos helyzetben lévő gyermek- és felnőtt lakosságnak.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az intézmények kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére.

A településen nincs óvoda, a gyermekek a Káptalanfai Napközi Otthonos Óvodába járnak.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.

2021	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	2	0
2018	2	0
2019	4	0

2020	3	0
2021	3	0
2022	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Káptalanfán található óvoda, csak összesített adatokkal rendelkezünk.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1 tagóvoda Gyepükajánban	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	Káptalanfára 2 településről: Bodorfa és Nemeshany	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	Káptalanfa Óvoda: 50 fő, Gyepükaján tagóvoda: 25 fő	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	Káptalanfa: 2 csoport, Gyepükaján: 1 csoport	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06.00	16.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	július hónap (23 nap)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5 fő (3 +2)	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4 fő (3+1)	
Gyógypedagógusok létszáma	0 fő	
Dajka/gondozónő	3 fő (2+1)	

Kisegítő személyzet	1 fő óvodai kisegítő (közfoglalkoztatott)
---------------------	--

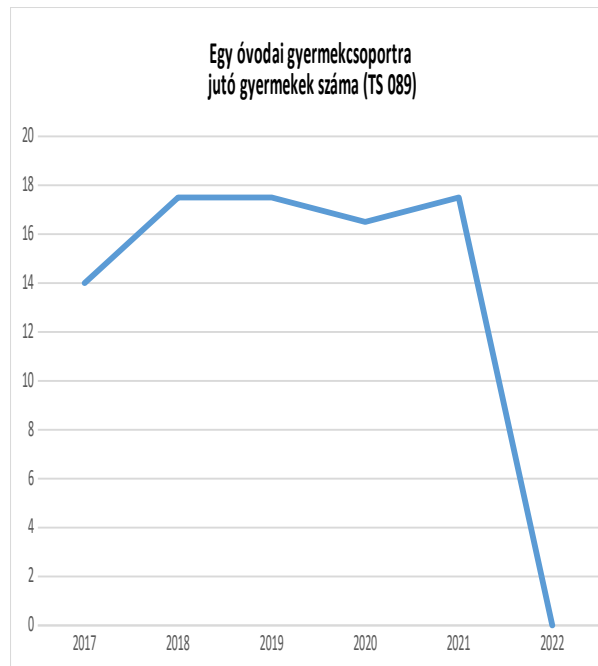
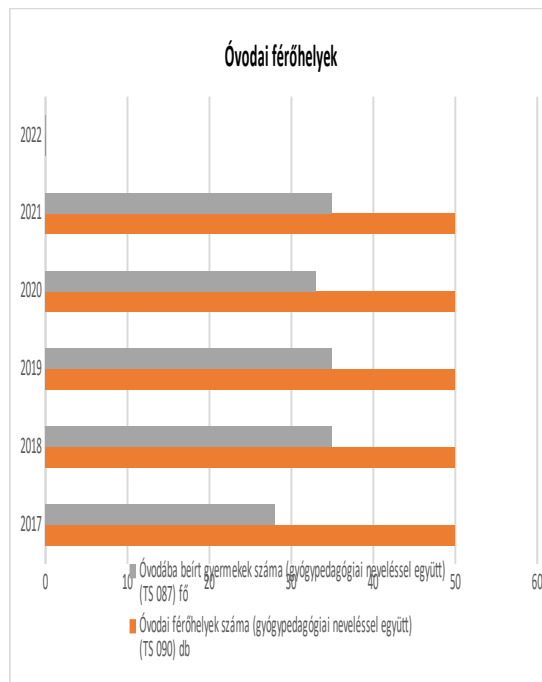
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A főzőkonyhában 1 fő ételmezésvezető és 2 fő szakácsnő látja el a környező 4 település ételmezési feladatait. Illetve itt is van egy közfoglalkoztatott konyhai kisegítő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	50	1	28	0	0	14
2018	n.a.	2	50	1	35	0	0	18
2019	n.a.	2	50	1	35	0	0	18
2020	n.a.	2	50	1	33	0	0	17
2021	n.a.	2	50	1	35	0	0	18
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

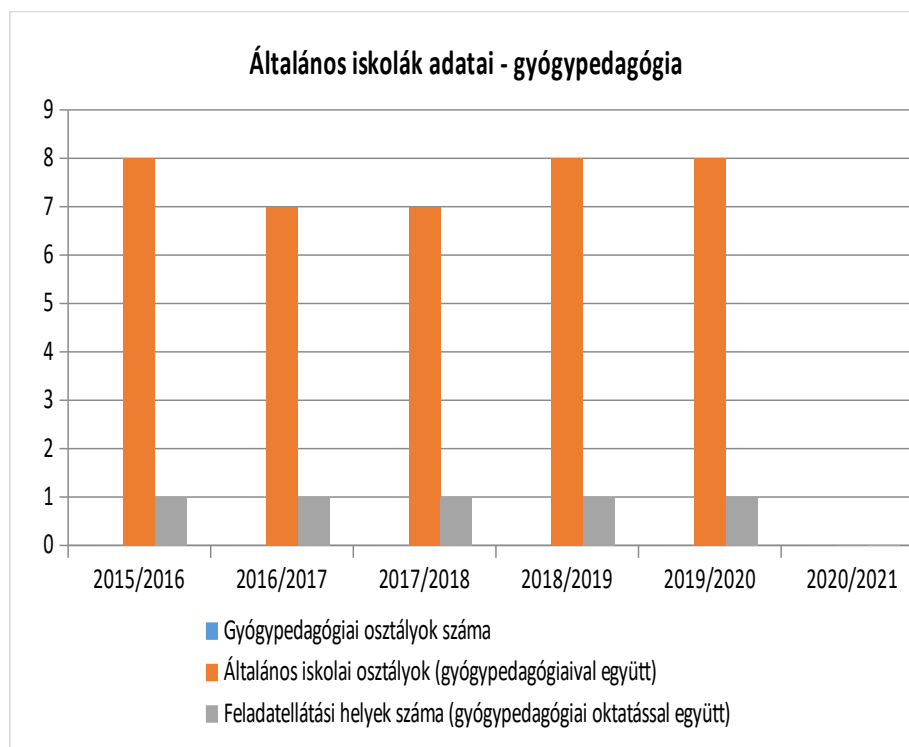

Káptalanfán található iskola, csak összesített adatokkal rendelkezünk.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	15,50	52,42
2018	0	7	1	16,14	52,21
2019	0	7	1	17,71	56,45
2020	0	8	1	15,38	56,10
2021	0	8	1	13,88	59,46
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

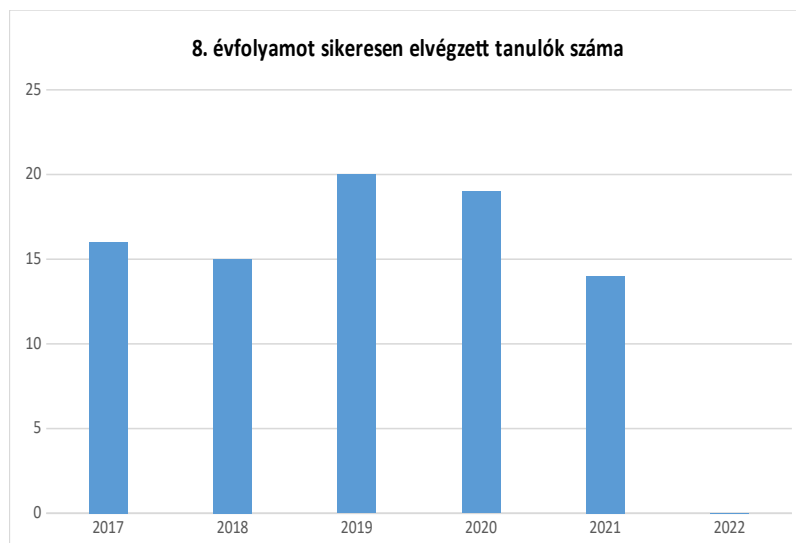

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)

	Fő
2017	16
2018	15
2019	20
2020	19
2021	14
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és intézményen belüli szegregációról nincs tudomásunk.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az intézmények szűréseket-méréseket végeznek az óvodás és általános iskolás korosztály tekintetében. Ez egy tanév során több alkalommal történik, pl. az iskolaérettségi vizsgálat, kompetencia felmérés.

- f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Játszótér felújításra, eszközfejlesztésre szorul	játszótér eszközfejlesztése
A gyermekek kézműves foglalkoztatására kialakított helyiség hiánya	gyermekfoglalkoztató helyiség kialakítása
Kevés a gyermekek szabadidejének tartalmas eltöltését szolgáló program	Pünkösdi, nyári szünidei, őszi, mikulás, karácsonyi és húsvéti kézműves foglalkozások megszervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat

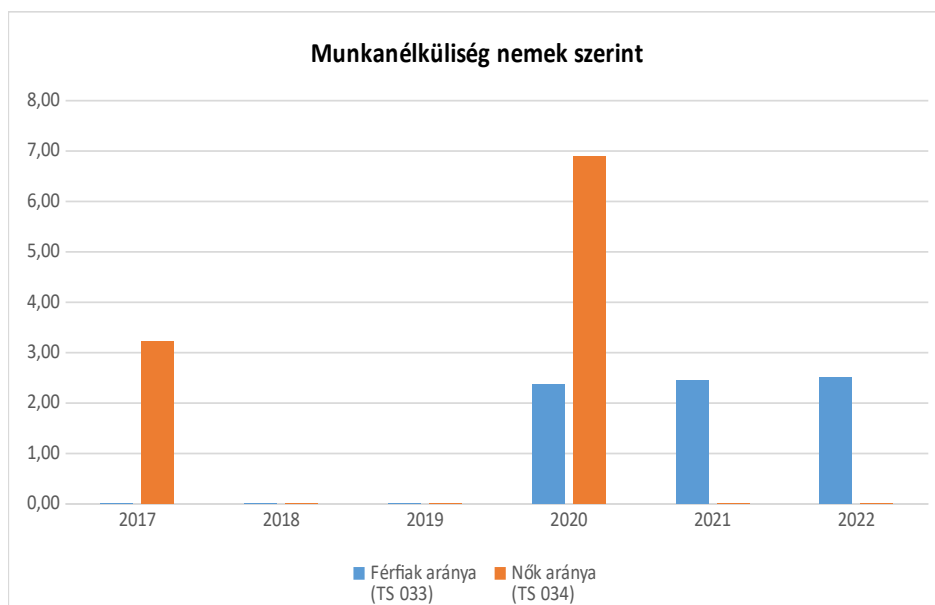
azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	0	3,23	1,62%
2018	0	0	0,00%
2019	0	0	0,00%
2020	2,38	6,9	4,64%
2021	2,44	0	1,22%
2022	2,5	0	1,25%

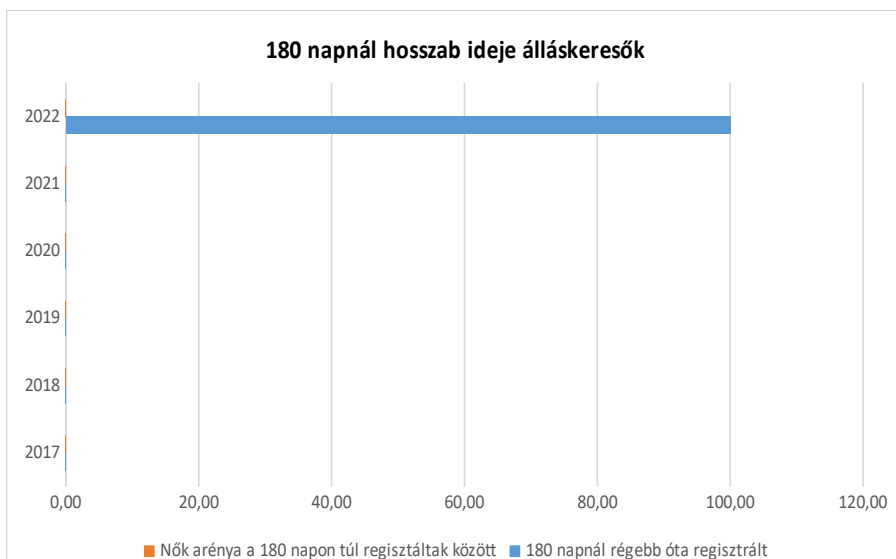
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	0	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.
2022	100	0

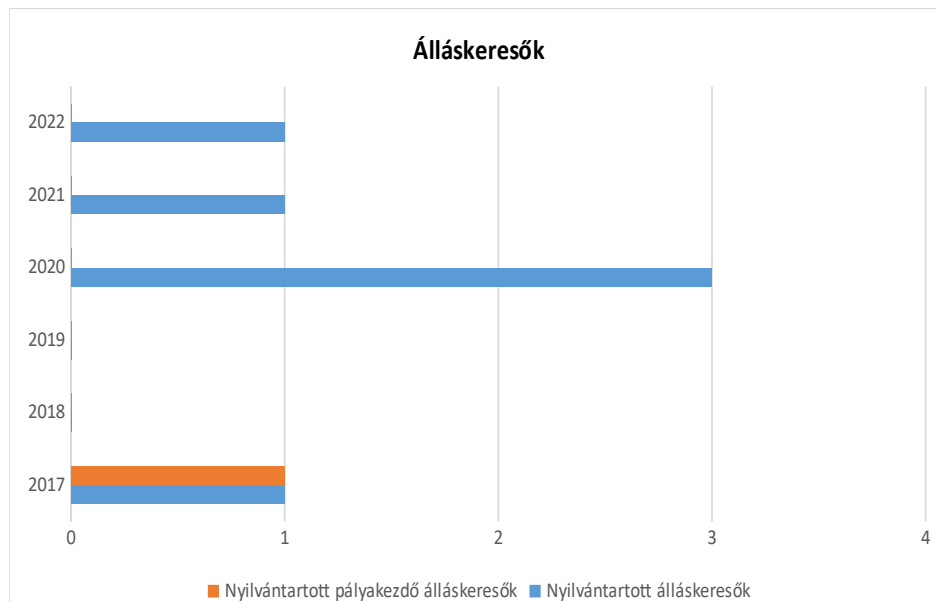
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	1	1
2018	0	0
2019	0	0
2020	3	0
2021	1	0
2022	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az állami foglalkoztatási szerv által támogatható képzések egyaránt elérhetőek a regisztrált álláskereső, valamint a nyilvántartásba nem vett ügyfelek számára. Az Ft. rendelkezik a képzések elősegítésének lehetőségeiről. Minden évben meghatározza az állam a területi, térségi gazdasági igények alapján, a megyei fejlesztési és képzési bizottságok javaslatára megyénként és a fővárosra az úgynevezett hiányszakképesítések körét. Ezek közös ismérve, hogy a gazdaság fokozottan keresi az ilyen képzettségek rendelkező szakembereket, így ezek valamelyikének elsajátításával nagy valószínűséggel munkahelyhez juthat az álláskereső.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A családi kötelezettségek még mindig legnagyobb részt a nőkre hárulnak. Amikor a gyermeknevelési tevékenységeket összhangba kell hozni a munka által támasztott követelményekkel, a nőktől elvárják, hogy megoldást találjanak ennek a két szerepnek az összehangolására. Ez a szerep-összeférhetetlenség különbözőképpen jelentkezik az alkalmazottak és a vállalkozók számára. Országos szinten a nők 75 %-os, alkalmazotti pozícióban van és csak a 25 %-a vezető beosztásban. Itt helyet kap már az a nézet, hogy általában a kevésbé felelősségteljes pozíciókban találhatjuk meg a nőket és a felső-vezetés csak egy kis részében képviselteti/képviseltetheti magát.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	n.a.	n.a.	-
2018	1	2	2
2019	1	1	1
2020	1	1	1
2021	1	1	1
2022	1	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázat mutatja a településen az egy védőnőre jutó gyermekek számát. Egy főállású védőnőt foglalkoztat Bodorfa település, de még hozzá tartozik 3 másik település is.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsőde nem működik a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Bodorfán a védőnői szolgálat megfelelő működésről tesz tanúbizonyságot. Tapasztalatok alapján mondható, hogy a gyermekes családok elégedettek a védőnői ellátás minőségével. A hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak eseten alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

Országos szinten elmondható az az álláspont, hogy a tényleges esetek száma jelentősen elmarad a feljelentések számától. Azokról az esetekről, ahol az erőszak megtörténik, de ezt nem követi feljelentés nem lehetséges az adatszolgáltatás. A nők tartanak a következményektől, egy új önálló élet elkezdésétől, melyet anyagi és érzelmi tényezők is korlátoznak.

Bodorfán tudomásunk szerint a vizsgált években családi viszály miatti rendőrségi riasztásra nem került sor.

A szegényebb családokra is a konzolidált, békés viselkedés jellemző, a település közbiztonsága kiemelkedően jó, évek óta a település közigazgatási területén semmilyen bűncselekményt nem regisztrált a rendőrség.

Az ország nagyobb városaiban, pontjain segítő szervezetek, egyesületek működnek, ahol tanácsadás, lelki elsősegély szolgálat és információs telefonos szolgáltatás is működik. Telefonos segítség az ország bármely pontjáról igénybe vehető és sok esetben az első (talán a legnehezebb) lépés megtételéhez a legjobb megoldás egy anonim segélyhívás. A területileg illetékes segítő központ szintén segítséget nyújt a bajba jutottaknak, szükség esetén a rendőrség is közbelép.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Az anyaothtonok olyan intézmények, ahova azok a nők “menekülhetnek”, akik terhességük miatt válságba kerültek, akik titkolják terhességüket vagy akik kisgyermekükkel anyagi, párkapcsolati okból kénytelenek elköltözni otthonról. Anyaothtonban illetve családok átmeneti otthonában való elhelyezése annak a nőnek és gyermekeinek szükséges, akik nem tudják a lakhatásukat megoldani. Az anyaothton adja meg a lehetőséget arra, hogy az utcára kerülő várandós nők, édesanyák együtt maradjanak gyermekeikkel.

A családok átmeneti otthona átmeneti gondozás keretében, segítséget nyújt a rászoruló - anyagi okokból vagy párkapcsolati erőszak miatt lakhatásukat veszített - családoknak, hogy együtt maradjanak és gondjaikat szakemberek segítségével, közösen rendezzék.

Az otthon az egész ország területéről fogad rászoruló családokat. A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét, továbbá befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetéről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

Bodorfa 50 km-es körzetében egy anyaothton működik Pápán. A pápai otthonba várólista alapján lehet bekerülni gyermekjóléti szolgálat ajánlásával. 12 hónapra biztosítanak szállást, amely 6 hónappal meghosszabbítható.

Bodorfa település lakosságáról általánosságban elmondható, hogy nyugodt, békés életet élő családok lakják, a vizsgált években krízishelyzetbe került családokról, nőkről (anyákról) információval nem rendelkezünk.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen háromtagú képviselő-testületben kettő nő tevékenykedik, az egészségügyi dolgozók (asszisztensek, védőnő) többsége is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érintő elsődleges társadalmi problémák: munkavállalás, gyermekes anyák elhelyezkedése, a nemek közti bérkülönbség, a krónikus időhiány a gyerekek miatt, az egyedül-álló anyák helyzete, a partnertől való anyagi függés, munka és a családi élet feszültsége, tartós beteg gyermek a családban, a fogyatékosok, betegek és idősek gondozása stb. Országos egyesületek, szövetségek, alapítványok és érdekvédelmi szervezetek alakultak, annak érdekében, hogy a nők társadalmi problémáival kapcsolatosan segítséget nyújtsanak.

Bodorfán ilyen jellegű kezdeményezések nincsenek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

a háztáji feladatok beszűkülése	szemléletformálás: háztartás és ház körüli praktikák
---------------------------------	--

Falvakban kis mértékben, viszont a városokban jelentős mértékben megfigyelhető az a tendencia, hogy a családi házak művelésre alkalmas területeit parkosítják, füvesítik, annak ellenére is, hogy a nő nem dolgozik; otthon munkanélküli, vagy gyermekeit neveli. Vajon hova vezet az, hogy a kisgyermek csak mesekönyvből ismeri meg a háztáji haszonállatokat? Ha készülné közvélemény kutatás, vagy statisztikai elemzés arra vonatkozóan, hogy az otthon szociális ellátáson levő hölgyek hogyan töltik el napjaikat, talán senki nem lepődik meg azon, hogy internetezéssel. A konyhakert műveletlenségét tetézi, hogy nem főznek; az alapanyagokat vagy külföldről származó multiknál történő beszerzéssel, vagy félkész étel, esetleg futárszolgálatos készételekkel váltják ki, mert kényelmes. Tény, hogy ez nem feltétlenül az egyén hibája, sokkal inkább a társadalomé, aki a marketing eszközeivel képes meggyőzni az egyént a fogyasztás alapú vásárlásösztönzésre. De hosszútávon jó-e ez az egyénnek, és a felnövekvő generációknak. A nők elfelejtenek főzni, nem tudják átadni a konyhakerti ismereteket, elfelejtik a szabadon termő és természetű gyógynövények használatát, tudatosan rákényszerítve magukat a szintetikus stimulálószerre, amit ma gyógyszernek nevezünk. Hosszútávon ez a tendencia az alapvető önellátási ösztönt is kiírja az emberből, ezért szemléletváltásra irányuló tanácsadással szükséges minél több hölgyet visszavezetni a háztáji gazdálkodás alapjainak megismertetéséhez.

Az egészség megőrzésében nagy szerepet játszik az étkezés. A társadalmi változások miatt a fiatalokat ma már külső segítséggel kell segíteni, tanítani az egészséges életmódra, étkezésre. Az otthoni kertészkedést és az ételek otthoni előállítását ismét előtérbe szükséges helyezni, ami az elkövetkező generációk előtt következő példaként jelenik meg.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

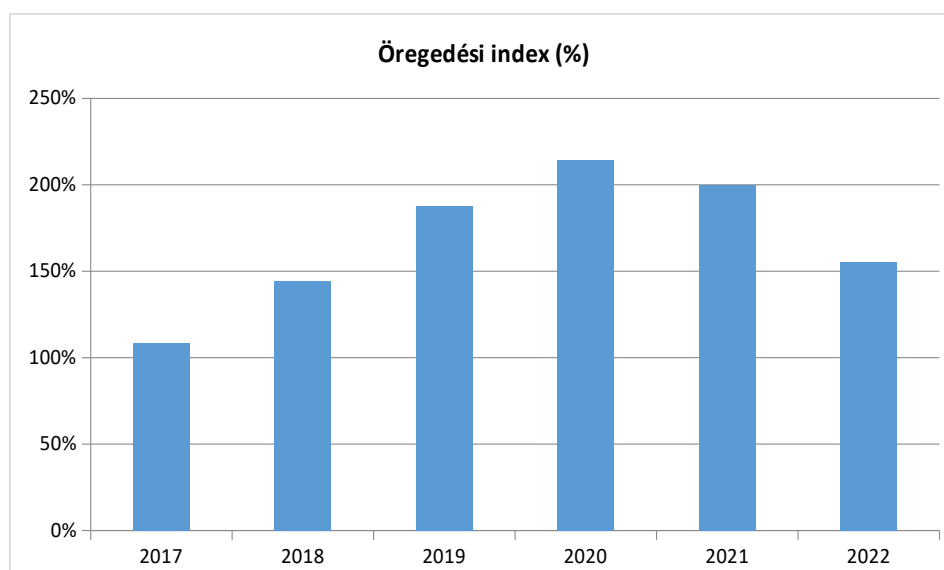
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának és számarányának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható. Bár hazánk demográfiai állapotjellemzői igen kedvezőtlenek, nem tartozunk a kirívóan öreg korösszetételű országok közé. A közvélemény az időskor határkövét általában a gazdasági aktivitás megszűnéséhez köti, így egyre későbbre tesszük az öregedés kezdetét is.

Magyarországon hosszú időn keresztül változatlan volt az öregségi nyugdíjkorhatár: férfiaknál 60, nőknél 55 év. Többszöri módosítás után 2012-től azonban fokozatosan és egységesen 65 évre emelkedik. A nyugdíjkorhatár emelkedése azt jelzi, hogy 65 éves kor előtt az ember még nem számít idősnek, hiszen a társadalom teljes értékű munkateljesítményt vár el tőle.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	13	12	108,33%
2018	13	9	144,44%
2019	15	8	187,50%
2020	15	7	214,29%
2021	16	8	200,00%
2022	14	9	155,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

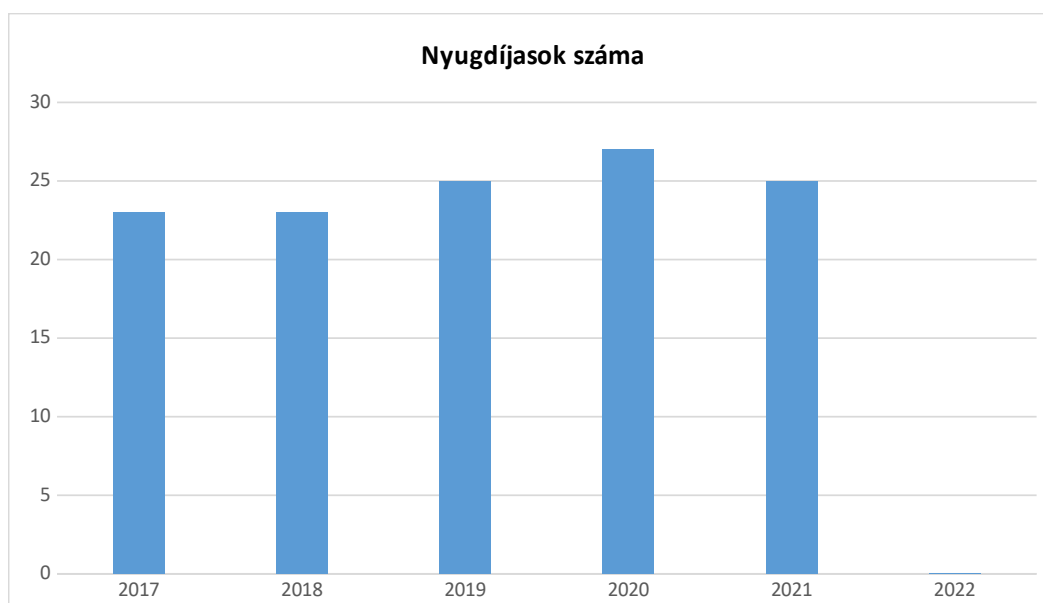

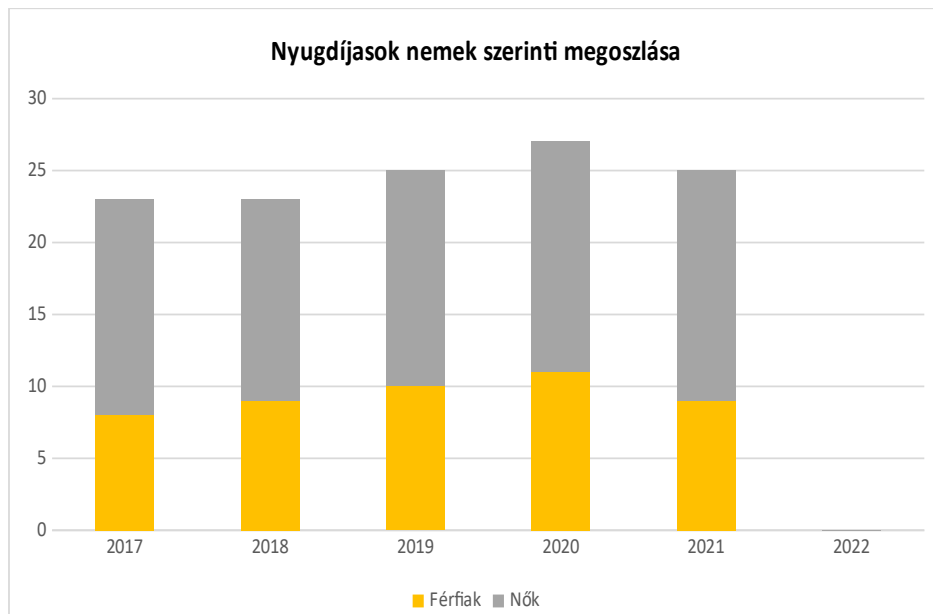
Az öregedési index (a 65 éves és idősebb, valamint a 14 éves és fiatalabb népesség egymáshoz viszonyított aránya) is fentieket támasztja alá. (Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népeségszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen és a település elöregedő.)

Bodorfa településen az öregedési index folyamatos tendenciát nem mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	8	15	23
2018	9	14	23
2019	10	15	25
2020	11	16	27
2021	9	16	25
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

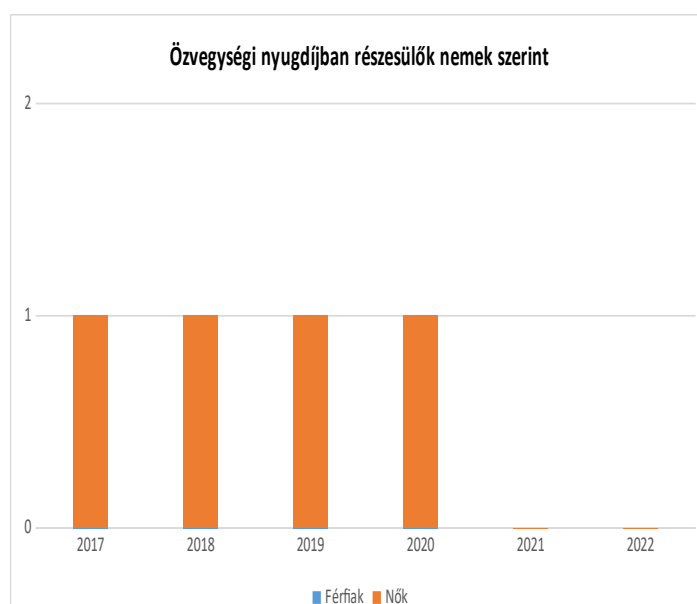
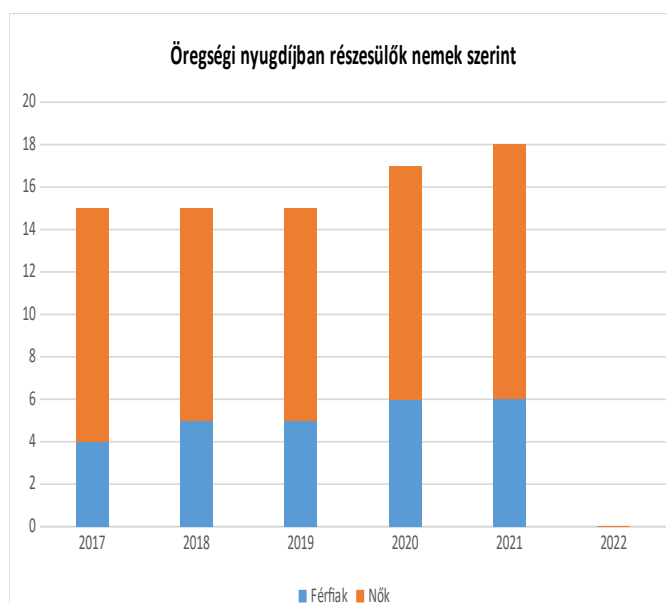
Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére, a Szoc. törvényben előírt feltételekkel biztosítható támogatás. Az időskorúak járadékának megállapítása a járási hivatal feladatkörébe tartozik.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számában a nők száma minden évben magasabb a férfiak számánál.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	4	11	0	1	0
2018	0	0	5	10	0	1	0
2019	0	0	5	10	0	1	0
2020	0	0	6	11	0	1	0
2021	0	0	6	12	0	0	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, hacsak nem rendelkeznek olyan speciális tudással, amiben hiány van. A nyugdíjkorhatárt elért férfiak és nők gyakorlatilag eltűnnek a munkaerőpiacról, mivel az idősödő embereket (nemcsak a nyugdíjasokat, hanem a nyugdíjkorhatárhoz közelítőket is) a munkaadók már nem igénylik.

Az is elmondható, hogy a nyugdíjas emberek – amennyiben a nyugellátás összege a megélhetést biztosítja – nem kívánnak ismét munkába állni. Jellemzőbb ez a vidéki kistelepülésekre, ahonnan nagy valószínűséggel csak utazással juthat el a munkahelyére.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	1	0	0	3	1	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	-	-	33,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	1	1
	%	0,00%	-	-	0,00%	100,00%	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Ez elsősorban a 40 év szolgálati idővel nyugdíjba vonuló nőkre jellemző. Szívesen vállalnak munkát szezonális jelleggel a nyári időszakban.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Mivel a munkaerőpiacon a munkanélküliek hányada még mindig számottevő, emiatt az idősebb korosztály még inkább kiszorul a versenyből.

A munkáltatók kész munkaerőt akarnak, és nagyon keveset kívánnak törődés és anyagi értelemben fordítani az alkalmazottaikra. A munkavállalóknak ezáltal sem motivációja sem lehetősége nincs szervezett fejlesztésbe bekapcsolódni. Különösen a közép és idősebb korosztálynál probléma ez, mert a fiataloknak az iskola elvégzése után még jó néhány évig versenyképes lehet a tudása. Mivel a tudást nem igazán jutalmazták a munkahelyeken (a térségben kevés az innovatív munkahely) ezért nincs is elég motiváció a tanulóhoz.

Gyakori, hogy a mezőgazdaságban végzett (otthoni) munka a statisztikai felmérések alkalmából nem jelenik meg külön, mivel a megkérdezettek ezt sokszor nem tekintik jövedelemszerző tevékenységnek. Oka az, hogy a mezőgazdaságban végzett munka eredményét a család esetleg csak saját fogyasztásra, a gyermekek megsegítésére szánja, és értékesítésre csak minimális mennyiség, vagy semmi sem kerül. Pedig szerepe nemcsak a család jövedelmi/fogyasztási szintjének növelése, hanem az idős emberek aktivitása, napi hasznos elfoglaltságai szempontjából is jelentős.

Bodorfa kis település lévén nem tud külön tevékenységet biztosítani az időskorúaknak, de a falun végignézve rendezett házakat, udvarokat, kerteket és utcaképet találunk. Az otthon és környezetének rendben tartása, a „háztáji” előteremtése is tevékeny embert igényel.

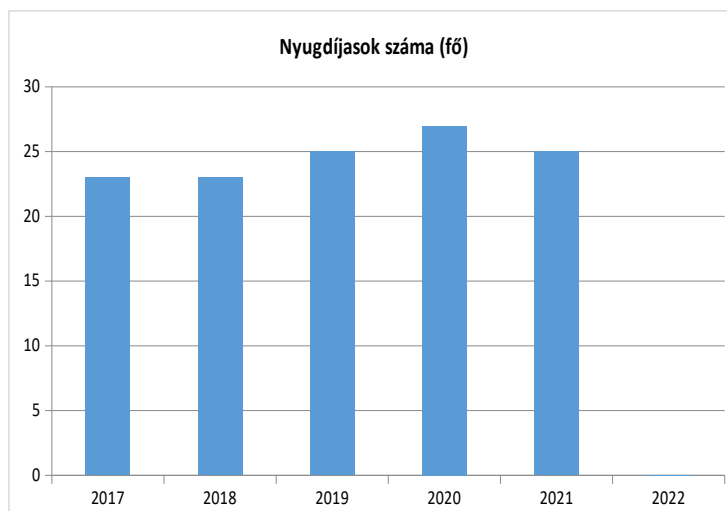
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Ilyenről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	8	15	23
2018	9	14	23
2019	10	15	25
2020	11	16	27
2021	9	16	25
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

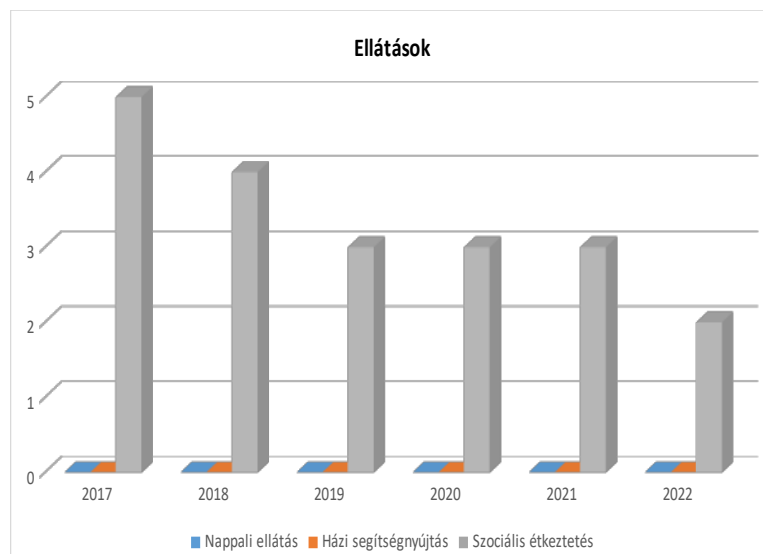
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Szociális alapszolgáltatások közé sorolandó a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	13	0	0	5
2018	13	0	0	4
2019	15	0	0	3
2020	15	0	0	3
2021	16	0	0	3
2022	14	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Szociális étkeztetés:

Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

Bodorfán 2022-ben 2 fő részesült szociális étkeztetésben.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás során az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítják.

Az ellátás célja, hogy a kora-, mentális-, egészségügyi – vagy fogyatékos állapota életvezetési nehézségek vagy egyéb szociális ok miatt problémás helyzetben lévő személyt nem intézményi keretek között, hanem saját otthonában vagy lakókörnyezetében hagyva, segíteni önálló, vagy önrendelkező életvitelének megtartásában.

A saját lakókörnyezetükben élő egyének, családok a szociális munka eszköztárával történő segítése, annak érdekében, hogy önálló, önrendelkező életvitelt folytassanak, érdekeiket képviselni és érvényesíteni tudják, valamint társadalmi beilleszkedésük megvalósuljon, melynek következtében:

- csökken az elszigetelődés, kirekesztődés
- harmonikus öregkor megteremtése
- kényszerű környezetváltozás elkerülése, illetve minél később kerüljön rá sor.

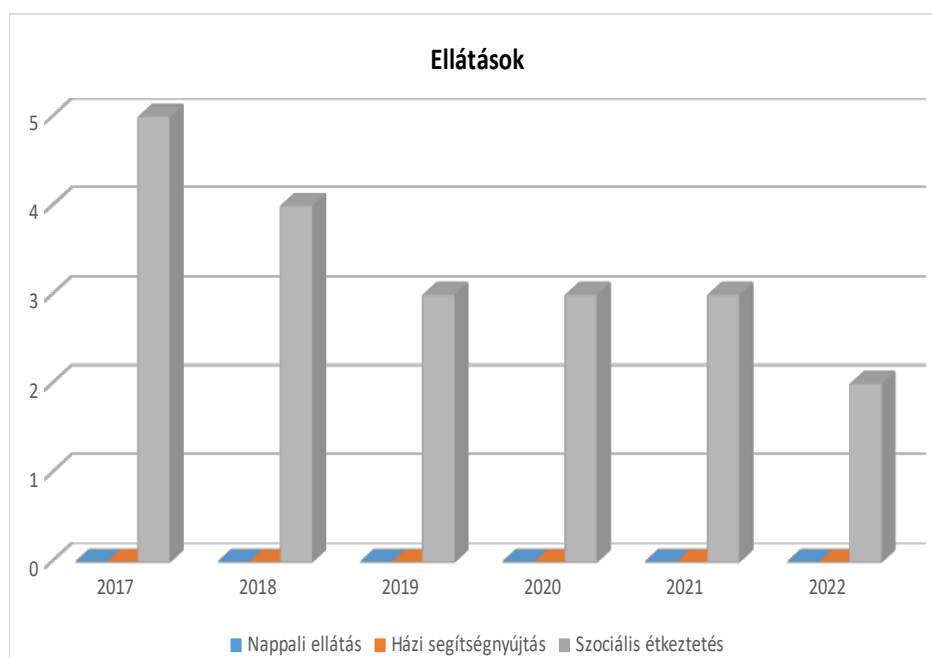
Bodorfán a házi segítségnyújtás igénybevételére hosszú évek óta nem került sor. Ez azt is mutatja, hogy a település lakói segítik egymást, a rászorulókat segítése a településen belül, akár rokonok, ismerősök által megoldást nyer.

Bodorfán időskorúak nappali ellátására nincs lehetőség.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	13	0	0	5
2018	13	0	0	4
2019	15	0	0	3
2020	15	0	0	3
2021	16	0	0	3
2022	14	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a faluban a művelődési ház és a könyvtár biztosítja, mely intézményeknek egy épületegyüttes ad otthont. A művelődési ház épülete felújításra szorul, ahol a legsürgősebb feladat az épület tetőszerkezetének felújítása.

Bodorfán a római katolikus egyház van jelen. Vallásgyakorlásra vasárnaponként a római katolikus templomban van lehetőség, egy évben kb. 60 alkalommal

Az idősök vonatkozásában az elidegenedés és a családtól való eltávolodás kérdését kell még vizsgálni. Általános tendencia, hogy az országban nem működik a családi szociális ellátás, az idősök igen magas százaléka egyedül él a számára évtizedek óta otthont jelentő környezetben. A megélhetési lehetőségek miatt a felnőtté vált, családos gyermekek távol élnek, az idős, magára marad és az idegentől, az újtól való félelem miatt bezárkózik, az otthoni környezetéből alig lehet őt kiszakítani. A mai, egyre nehezebb megélhetési helyzet előbb-utóbb rákényszeríti majd a családokat a többgenerációs családi modellhez való visszatérésre, az együttélés szabályainak újratereztetésére. A tolerancia, az elfogadás mélyülése mellett ez az állapot további előnyökkel is jár a fiatal családok számára. Az aktív, dolgozó fiataloknak megfizethetetlen segítség egy gyermekre vigyázó, vagy az oktatási intézményből a gyermeket meleg étellel hazaváró nagyszülő. A nagymama ismeri még a háztáji gazdálkodás rejtjelmeit, a következő generációk sokat tanulhatnak tőle. Természetesen vannak olyan helyzetek, amikor az idős szellemi leépülése miatt további terheket ró a családra. Sajnos nem mindig lehet ezt szociális intézménnyel kiváltani és a szociális háló nem biztosíthat otthoni, 48 órás felügyeletet, törődést, gondoskodást.

c) idősök informatikai jártassága;

Az információs eszközök használatával az idősök számára új világ nyílik, ahonnan jelentős segítséget kapnának az ügyintézés, munkavállalás, kapcsolatépítés és kommunikáció terén. Országos statisztikai adatok alapján elmondható, hogy hazánkban az idősök körében a számítógép és az internet használat elterjedőben van, de a fejlődés leginkább a fővárosban és a nagyvárosokban mutatható ki.

Elmondható, hogy az idősök képességei egy bizonyos kor felett már nem fejleszthetőek, és már ők sem kívánják megismeri és használni a kor legújabb vívmányait, a számítógépet, a világhálót. A televízióból és a rádióból elegendő információhoz jutnak és persze kis település révén a helyi hírek, információk szerepelnek az érdeklődés első helyén, ami a leggyorsabban és leghatékonyabban még mindig szájról-szájra terjed.

d) a generációk közötti programok.

A település valamennyi programja igyekszik minden korosztály számára kielégítő szórakozást nyújtani.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen jelenleg nem működnek civil szervezetek, nyugdíjas klub.

Az idősök biztonságérzetének fontos eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése. A

bűnelkövetések fokozott veszélyének kitett csoportról van szó, áldozattá válásukat el kell kerülni. Részükre fontos a prevenciós ismeretek terjesztése: figyelemfelkeltő előadásokkal, ismeretterjesztő anyagokkal felhívni figyelmüket az őket fokozottan veszélyeztető bűncselekményekre.

A nyugdíjas korosztály a helyben tartott rendezvényeken, programokon részt vesz.

Az idős korosztálynál szólni kell az időskor végéről, az elmúlásról, az elmúlással járó feladatokról, kötelezettségekről. Bodorfa település belterületén található kis temető méltó nyugvóhely a településen élt, elhunytak számára. A helyi temetőben átlagosan negyedévente egy szertartás kerül megtartásra, de ekkor nemcsak a falu lakosai, hanem a környező településen élő ismerősök és az elszármazott rokonság is tiszteletét teszi. A temető a halottak napján is benépesül. Egy méltó temetési szertartás feltétele egy technikailag felszerelt, igényes ravatalozó helyiség. A temetőben lévő ravatalozó rossz állapotban van, felújításra szorul. Sajnos a temető, így az épület is az egyház tulajdonában van, ezért az Önkormányzat az épület felújítására jelenleg nem pályázhat. Ahhoz, hogy az Önkormányzat segíteni tudjon, elsődleges lépés az ingatlan önkormányzati tulajdonba vétele.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető

jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása.

A Fot. célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

A Fot. meghatározza, hogy kit tekintünk fogyatékos személynek: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszicho-szociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,
- aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény,
- szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt,
- akinek a munkaképesség csökkenése 50-100 százalékos mértékű, az erről szóló szakvélemény
- időbeli hatálya alatt, vagy
- rokkantsági ellátásban részesül.

Az egészségkárosodást szenvedett személyek részére

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- közgyógyellátás,
- ápolási díj,
- súlyosan fogyatékos személy valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek esetén alap összegű ápolási díj
- súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díj,
- kiemelt ápolási díj

állapítható meg.

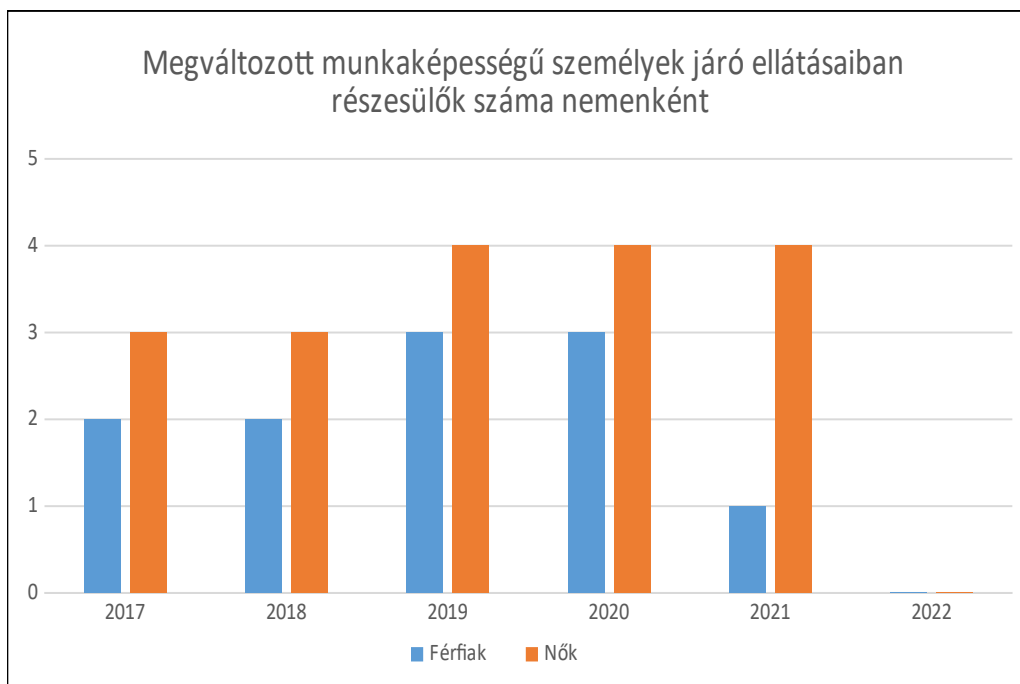
Bodorfán 2021-ben 5 fő megváltozott munkaképességű személy él.

A településhez legközelebb eső, megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató nonprofit kft Sümegen található.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen

2017	2	3	5
2018	2	3	5
2019	3	4	7
2020	3	4	7
2021	1	4	5
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bodorfa településén élő fogyatékos személyek az elmúlt öt évben nem vettek részt foglalkoztatásban.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékkal élők elsődleges jövedelmi forrása a

rokkantsági járadék vagy rokkantsági ellátás.

Rokkantsági járadékra az jogosult, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott

munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadék megállapításának

nem feltétele, hogy az igénylő szolgálati idő szerezzon. Ebben különbözik a rokkantsági ellátástól.

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei

erősen behatároltak.

Nappali ellátásban sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben nem részesül senki, vagyis nincs róla adatunk, így a Mellékletben található 7.1.2. számú táblázatban sem található adat.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az önkormányzat a településen fogyatékkal élők foglalkoztatása tekintetében hátrányos megkülönböztetést nem tapasztalt.

Az önkormányzat az elmúlt időszakban pályázati támogatások igénybe vételével törekedett a közintézmények és járdák akadálymentesítésére.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékosok hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás és az akadálymentesítés területén nyilvánul meg. A foglalkoztatás esetében hiányoznak a fogyatékos személy alkalmazásának feltételei. Ez a vállalkozók számára befektetést jelentene, ezért szorítják háttérbe a fogyatékos emberek alkalmazását. Kiemelkedő probléma az akadálymentesítés, mely Bodorfán csak az intézmények megközelítésében megoldott (rámpa).

A hátrányos megkülönböztetésről személyes tapasztalatok alapján lehetne nyilatkozni, de az érintettek a legtöbb esetben nem hozzák az őket ért hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nem, de a település közelében két intézményben történik fogyatékos személyek ellátása: Nyírlakon és Darvastón.

Nyírlakon az intézmény 1952 óta lát el szociális feladatokat. 1987 óta Pszichiátriai Beteg Otthonaként üzemel. A 115 lakó egy kastély és a mellette lévő forfa épületben van elhelyezve. Az intézmény ápolást, gondozást nyújtó bentlakásos részleg, amely az önmaguk ellátására önállóan nem képes személyek részére teljes ellátást biztosít, melynek keretében olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújt, amelynek

során a lakó testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül, és amelynek keretében a hiányzó vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítása a cél. Gondozási cél az intézmény keretei között biztosítható egészségi állapot megőrzése, illetve helyreállítása. Darvastón működik a Fővárosi Önkormányzat Foglalkoztató Intézete. 279 enyhe és közepesúlyos felnőtt értelmi fogyatékos személy részére nyújt humánus, korszerű ellátást otthonos környezetben, mely a jelenkor újszerű, magasabb igényeinek, minőségi elvárásainak megfelel. A fogyatékos személyek életét, a gondozók valamint az általuk rendszeresen szervezett programok próbálják széppé tenni.

Fogyatékos személyek számára is biztosított szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás. Bodorfa településen élők számára nincs lehetőség nappali ellátás igénybevételére. Helyi adatgyűjtés alapján a település lakosai körében erre az ellátási formára igény sem mutatkozik. A szociális rászorultak és a mentálisan rászoruló lakosok részére az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít. Az étel előállítását a Káptalanfai Napközi Otthonos Óvodában történik, a bodorfai ellátottak számára a falugondnoki szolgálat autója szállítja házhoz az egyszeri meleg ételt. Bodorfa településen nem rendelkezünk információval arról, hogy e személyek az idős korukra, és/vagy egészségi állapotukra tekintettel veszik igénybe a szolgáltatást. A falugondnoki szolgáltatás célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos településeken, az aprófalvakban és tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák, és a fenti hiányosságokat pótolandó a települési komfortérzetet növelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést lehetővé tegyék. A szolgáltatás segítségével az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy mindennapjaikat a „kistelepülés” hátrányai ellenére megszokott lakókörnyezetükben, saját otthonukban töltsék, s fizikai állapotuk, családi helyzetük megváltozása esetén is minél később vagy egyáltalán ne szoruljanak intézményi, szakosított ellátásra.

A falugondnoki szolgálat az alábbi feladatokat látja el:

a/ közreműködés

- az étkeztetésben,
- a házi segítségnyújtásban,
- a családsegítés feladatainak ellátásában
- a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;

b/ az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így

- a háziorvosi és fogorvosi rendelésre szállítás,
- az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
- a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;

c/ az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása,

- iskolába szállítás,
- az egyéb gyermekszállítás;

d/ közreműködés a helyi önkormányzati feladatellátásban.

A falugondnoki szolgáltatást az Önkormányzat térítésmentesen biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében szakképzett ápolók segítik az egészségi állapotuk miatt hátrányban lévők életét azzal, hogy kijárnak a házakhoz és besegítenek a mindennapi teendők elvégzésébe: bevásárlás, gyógyszer beszerzése, tüzelő aprítás, behordás, takarítás, stb. Bodorfa település összetartó közössége gondoskodik arról, hogy ezek a feladatok helyi szinten megoldásra kerüljenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1 Aktuális jogszabályok:

- 141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.
- 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
- 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Mivel a Bodorfán élő fogyatékos személyek pontos számáról információval nem rendelkezünk, hogy a településen hányan minősülnek fogyatékos személynek. Sajnos éppen azon támogatások tekintetében nem rendelkezünk adatokkal, melyek a településen élő fogyatékos személyek pontos számáról adnának információt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített

környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékoztató és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fotban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevitelre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevitelét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló- gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi háziorvosi ellátás a településen akadálymentesen elérhető.

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékossgából adódó szükségleteire. Az egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalomba történő beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát a fogyatékos személynek.

Rehabilitációra való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra, melynek érvényesítését a rehabilitációs intézmények biztosítják. Ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A célcsoport sok esetben nem rendelkezik a megfelelő információkkal a saját jogai és lehetőségeire vonatkozóan, ezért mindenképpen fontos a tájékoztatás e területen.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Bodorfán a fogyatékos személyek számára az akadálymentesítést az intézmények megközelíthetősége, a rámpa megléte jelenti. A településen a faluház, a művelődési ház és a könyvtár is rendelkezik rámpával.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A programokhoz való hozzáférés tekintetében inkább Sümegen és a környező településeken megrendezett közösségi programokon a Darvastón gondozott fogyatékosok fellépési lehetősége biztosított. A darvastói intézményben lakók a nyári időszakra mindig készülnek egy

programsorozattal, amelyet nagy élvezettel adnak elő az érdeklődőknek, illetve egyéb más kulturális és sport programok szervezése történik az intézmény keretein és területén belül. A lakóépületek és a szolgáltató épületek akadálymentesítettsége a településen belül nem megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Bodorfán ez nem releváns adat.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közelmúltban átadott közösségi tér a fogyatékosok számára is megközelíthető, számukra is lehetőséget kínál a szabadidő tartalmasabb eltöltéséhez.

A község, mivel nem volt adóssága, így, mint adósságkonszolidációban nem részesült település, 2,9 millió forint fejlesztési támogatást kapott a központi költségvetésből. Az összegből 590 négyzetméternyi teljesen akadálymentesített járdát építettek. Ezzel a beruházással a település főutcájának egyik oldalán sikerült a régi járdát teljes hosszúságában felújítani. Az úttestet teljes szélességében újraaszfaltozták a szennyvízberuházást követően. Ennek értelmében a település közterületein történő közlekedés a mozgáskorlátozottak számára is biztosított.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézménye településünkön nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Ide sorolandó minden, az állam által a rászorulóknak részére nyújtott támogatás és szolgáltatás. Természetesen a helyi önkormányzat eseti támogatásra irányuló kérelem esetén a támogatás összegének megállapításánál figyelembe veszi a kérelmező hátrányból adódó többletkiadásait is. A helyi közösségen belül jellemző az egymásra figyelés, egymás segítése, de a hátránnyal rendelkező lakosok a falu lakóközösségétől is nagyobb figyelmet kell, hogy kapjanak.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyenre még igény nem volt.

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékosokkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékosokkal	egészségnap keretein belül a fogyatékosokkal

élők helyzetére, életállapotára, problémáira	élőkkel kapcsolatos érzékenyítő program megszervezése
--	---

Ezen a területen történő beavatkozás akár állami, akár önkormányzati kezdeményezésre történik, nehezen éri el az elvárt hatásfokot. A legkisebb közösségek is felelősséggel tartoznak a szemlélet pozitív irányba történő változtatásáért.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
csapadékvíz elevezető rendszer felújítása	csapadékvíz elevezető rendszer felújításra szorul
közművesített telkek kialakítása	telkek kimérése, közművesítése, értékesítése, beépítési kötelezettséggel

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A faluban nincsenek civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, így önkormányzatuk sincs. Továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A nevelési-oktatási intézmények (óvoda, általános iskola) fenntartására, az egészségügyi alapellátás biztosítására Bodorfa, Gyepükaján, Káptalanfa, Nemeshany települések kötöttek megállapodást.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Bodorfán nincs nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Bodorfán nincs bejegyzett civil szervezet.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyen a településen.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a dokumentum készítői, a Közös Önkormányzati Hivatal dolgozója koordinálta. Az adatgyűjtés hatékonyságának érdekében a Hivatal több osztálya bevonásra került a készítésbe. A helyi adatok gyűjtésében a káptalanfai kirendeltség is részt vett. Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

A dokumentum készítésének résztvevői:

- Sümegi Közös Önkormányzati Hivatal Sümeg
- Sümegi Közös Önkormányzati Hivatal Káptalanfai Kirendeltsége
- Bodorfa Község Polgármestere
- Napfény Segítő Központ Sümeg
- Védőnői Szolgálat Káptalanfa
- Háziorvosi Szolgálat Káptalanfa, Sümeg
- Veszprém Megyei Kormányhivatal Sümegi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
- Káptalanfai Napközi Otthonos Óvoda Káptalanfa
- Pusztai Ferenc Általános Iskola Káptalanfa
- Tapolcai Rendőrkapitányság, Sümegi Rendőrőrs
- Alkohol-Drogsegély Ambulancia Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása Sümeg és Ajka kistérsége

Részen online kapcsolattartás, ill. a személyes egyeztetés az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. Bodorfa község honlapján (www.bodorfa.hu) az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtását széles körű nyilvánosság biztosításával végezzük. A HEP végleges változatát elhelyezzük a község honlapján.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - foglalkoztatási alulmotiváltság - elégtelen és helytelen táplálkozás - 	<ul style="list-style-type: none"> - elhelyezkedést elősegítő képzések, - az ételkészítés elősegítése: ételkészítőkétyvek
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - a gyermekek szabadidejének tartalmassá tételéhez szükséges feltételek hiányosak 	<ul style="list-style-type: none"> - játszótér eszközfejlesztése - gyermekfoglalkoztató helyiség kialakítása - kézműves foglalkozások
Idősek		
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - a háztáji feladatok beszükülése 	<ul style="list-style-type: none"> - szemléletformálás, háztartási és házkörűli praktikák
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - a társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére 	<ul style="list-style-type: none"> - fogyatékkal élőkkel kapcsolatos érzékenyítő program megszervezése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<ul style="list-style-type: none"> - csapadékvíz elvezető rendszer felújítása - közművesített telkek kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> - A csapadékvíz elvezető rendszer felújításra szorul - Telkek kimérése, közművesítése, értékesítése, beépítési kötelezettséggel

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, ha betelepédnének, be tudjanak illeszkedni a lakosság körébe.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos jövőjét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi állapotára, mentális frissességére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a munkaerőpiacon való részvételt.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi életbe való bevonására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Elhelyezkedést elősegítő képzések
B	Feltárt probléma megnevezése	Foglalkoztatási alulmotiváltság
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A munkanélküliek és közfoglalkoztatottak elhelyezkedése, kevesebb segélyezett Rövid: tudás szint felmérése, érintettek feltérképezése Közép: képzési csoportok létrehozása, foglalkoztató telepítése Hosszú: a munkanélküliek elhelyezkedése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetés, gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Európa 2020 stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázat 2. a program menedzsmentjének felállítása 3. együttműködés kialakítása a Munkaügyi Központtal, igényfelmérés 4. kapcsolatépítés a potenciális foglalkoztatóval 5. képzés realizálása, gyakornoki mentorálás 6. foglalkoztatás
G	Az intézkedés felelőse	programszervező, képző szerv, mentor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1. 2. 3. 4. pont (1 év) közép táv: 5. pont (2 év) hosszú táv: 6. pont (foglalkoztatás megkezdésétől folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: együttműködési megállapodások megkötése, realizált képzések, működő kommunikációs csatornák, foglalkoztatottság %-a, Fenntarthatóság biztosítása: folyamatos mentorjelenlét
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Az élelmiszerellátás elősegítése: élelmiszersegélyek
B	Feltárt probléma megnevezése	Elégtelen és helytelen táplálkozás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az élelmezés egyenletességének biztosítása Rövid: mentorhálózat kialakítása, segélyezési programok Közép: élelmiszersegély osztás Hosszú: -
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetés, gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Európa 2020 stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés 2. pályázat 3. élelmiszer szétosztása
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat, Gondozási Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1. pont (6 hónap) közép táv: 2., 3. pont (1 év) hosszú táv: - 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: élelmiszersegélyben részesült családok száma alkalom/fő Fenntarthatóság biztosítása: -
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Játszótér eszközfejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A játszótér felújításra, eszközfejlesztésre szorul
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek szabadidejének tartalmas eltöltését szolgáló, korszerű játszótéri elemekkel felszerelt szabadter Rövid táv: pályázati lehetőségek feltárása, pályázat elkészítése, szakemberek keresése Közép táv: A meglévő eszközök felújítása, új elemek telepítése Hosszú táv: a játszótér folyamatos karbantartása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés, gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a telepítendő eszközök számba vétele, pontos helymeghatározás 2. pályázat figyelés, pályázat készítés 3. játszótér felújítása, eszközök telepítése 4. folyamatos ellenőrzés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat, felelős: polgármester, menedzsment, kivitelező cég
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid: 1. pont (6 hónap) Közép: 2., 3. pont (2 év) Hosszú: 4. pont (folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: a játszótérrel használók száma, hosszú távon a településen élő kisgyermekes családok számának növekedése Fenntarthatóság: tárgyi és személyi feltételek folyamatos biztosítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Gyermekfoglalkoztató helyiség kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs a gyermekek kézműves foglalkoztatására kialakított helyiség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Művelődési Ház épületében a gyermekek szabadidejének tartalmas eltöltését szolgáló helyiség, új játékokkal, eszközökkel Rövid táv: pályázati lehetőségek feltárása, pályázat elkészítése, szakemberek keresése Közép táv: a könyvtár épületében lévő szoba belső felújítása, eszközbeszerzés Hosszú táv: a foglalkoztató helyiség és eszközeinek folyamatos karban tartása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés, gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a helyiség állapotfelmérése 2. pályázat figyelés, pályázat készítés 3. helyiség felújítása, játék- és eszközbeszerzés 4. folyamatos karbantartás, nyersanyagpótlás
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat, felelős: polgármester, menedzsmen, kivitelező cég,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid: 1. pont (6 hónap) Közép: 2. 3. pont (2 év) Hosszú: 4. pont (folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: gyermekfoglalkoztató programok száma, a programokon résztvevők száma, elégedettség mérés Fenntarthatóság: tárgyi és személyi feltételek folyamatos biztosítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kézműves foglalkozások
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a lehetőség a gyermekek szabadidejének tartalmas eltöltésére
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A Művelődési Ház foglalkoztató helyiségében kézműves foglalkozások tartása (pünkösdi, nyári szünidei, őszi, mikulás, karácsony, húsvét alkalmakkor) Rövid táv: foglalkozások megszervezése, megtartása Közép táv: évről-évre Hosszú táv: évről-évre
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés, gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. foglalkozás összeállítása 2. anyagbeszerzés 3. az adott foglalkozás megtartása 4. díszítés
G	Az intézkedés felelőse	Művelődésszervező, Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid: 1-4 pont (1 év) Közép: (folyamatos) Hosszú: (folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: Foglalkozások száma, a foglalkozáson résztvevők száma, elégedettség mérés Fenntarthatóság: tárgyi és személyi feltételek folyamatos biztosítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi források
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szemléletformálás: háztartási és ház körüli praktikák
B	Feltárt probléma megnevezése	Háztáji feladatok beszűkülése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Háztartási, konyhakerti és kis haszonállat tartási technikák és praktikák elsajátítása és gyakorlati használata Rövid: mentorhálózat kialakítása, életviteli tanácsadás Közép: állattartás, kertgondozás Hosszú: fenntartás, példakövető utódok
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés, gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a program menedzsméntjének felállítása 2. együttműködések kialakítása a mentorhálózattal 3. életviteli tanácsadás (elmélet) 4. kertgondozás, főzési praktikák elsajátítása (gyakorlat) 5. folyamatos fenntartás
G	Az intézkedés felelőse	programszervező, települési önkormányzat, mentor, tanácsadó
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1., 2. pont (1 év) közép táv: 3., 4. pont (2 év) hosszú táv: 5. pont (folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: együttműködési megállapodások megkötése, realizált tanácsadások, hatástanulmány készítése, megmunkált kiskertek száma, kis haszonállat tartók száma, az étkezési kultúrában beállt változásokkal érintett családok száma. Fenntarthatóság biztosítása: folyamatos mentorjelenlét
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fogyatékkal élőkkel érintő érzékenyítő program
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élőkkel érintő szemléletváltás szükségessége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékos emberekkel szembeni szemléletváltás, a településen szervezett program keretében egészségügyi sátor felállítása Rövid: programszervezés Közép: program lebonyolítása Hosszú: szemléletváltás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetés, Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a program menedzsmintjének felállítása 2. program megszervezése 3. program lebonyolítása
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1.pont (6 hónap) közép táv: 2. pont (1 év) hosszú táv: - 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményesség: szemléletváltás a fogyatékos személyekkel szemben, nehezen mérhető
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Csapadékvíz elvezető rendszer felújítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A csapadékvíz elvezető rendszer felújításra, korszerűsítésre szorul
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Megfelelő infrastruktúra a településen Rövid: Pályázati lehetőségek feltárása, prioritások felállítása, pályázat elkészítése Közép: Felújítás végrehajtása Hosszú: A felújított szakaszok folyamatos tisztítása, karbantartása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetés, gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Európa 2020 stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A csapadékvíz elvezető rendszer állapotának felmérése 2. Pályázatfigyelés, pályázatkészítés 3. A csapadékvíz elvezető rendszer felújítása 4. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat, felelős: polgármester, menedzsment, kivitelező cég
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1., 2. pont (6 hónap) közép táv: 3. pont (2 év) hosszú táv: 4. pont (folyamatos) 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: A felújított rendszer hossza, nagyobb igénybevétel esetén kapacitásvizsgálat Fenntarthatóság biztosítása: folyamatos karbantartás, tisztítás, javítás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Közművesített telkek kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Telkek kimérése, közművesítése, értékesítése, beépítési kötelezettséggel
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élők számának szinten tartása/növekedése Rövid: igényfelmérés, állapotfelmérés Közép: építési telkek kimérése, közművesítés, Hosszú: új családi házak épülnek
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetés, gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Európa 2020 stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés, állapotfelmérés 2. pályázat 3. közművesítés 4. értékesítés/tulajdonba vétel
G	Az intézkedés felelőse	települési önkormányzat, felelős: polgármester, menedzsment, kivitelező cég
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	rövid táv: 1., 2. pont (1-2 év) közép táv: 3., 4. pont (3 év) hosszú táv: - 2029.06.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók: Település lélekszámának növekedése, új családi házak száma Fenntarthatóság biztosítása: -
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 év
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Csapadékvíz elvezető rendszer felújítása	A csapadékvíz elvezető rendszer felújításra szorul.	Megfelelő infrastruktúra településen Rövid: Pályázati lehetőségek feltárása, prioritások felállítása, pályázat elkészítése Közép: Felújítás végrehajtása Hosszú: A felújított szakaszok folyamatos tisztítása, karbantartása	Költségvetés, gazdasági program.	Európa 2020 stratégia	felmérés, pályázat, felújítás, ellenőrzés	önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	a felújított rendszer hossza, kapacitásvizsgálat	humán és pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns
2	Közművesített telkek kialakítása	Telkek kimérése, közművesítése, értékesítése, beépítési kötelezettséggel	a település lélekszámának emelkedése	Költségvetés, gazdasági program	Európa 2020 stratégia	állapot- és igényfelmérés, pályázat, felújítás	önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	új családi házak száma	humán és pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Elhelyezkedést elősegítő képzések	munkanélküliek és közfoglalkoztatottak számára az elhelyezkedés érdekében képzések megszervezése	kevesebb munkanélküli és közfoglalkoztatott	Költségvetés, gazdasági program	Európa 2020 stratégia	menedzsment, igényfelmérés, pályázat, képzés, kapcsolatépítés, foglalkoztatás	programszervező	2029. 06. 30. (szombat)	képzések száma, foglalkoztatottság %-a	humán és pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns
2	Élelmiszerellátás elősegítése: élelmiszersegélyek	Száraz élelmiszer osztása településen rászorulóknak számára	Az élelmiszer egyenletességének biztosítása Rövid: mentorhálózat kialakítása, segélyezési programok Közép: élelmiszersegély osztás Hosszú: -	Gazdasági Program, Költségvetés	Európa 2020 stratégia	igényfelmérés, pályázat, segélyszétosztása	önkormányzat, Gondozási Központ	2029. 06. 30. (szombat)	élelmiszersegélyben részesült családok száma/alkalom	humán, pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Játszótér eszközfejlesztése	Játszótérre új eszközök telepítése	A település lélekszámának emelkedése	költségvetés, gazdasági program	Legyen a Jobb Gyermekek Nemzeti Stratégia	1. a telepítendő eszközök számba vétele, pontos helymeghatározás 2. pályázat figyelés, pályázat készítés 3. játszótér felújítása, eszközök telepítése 4. folyamatos ellenőrzés, karbantartás	önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	Eredményeségi mutatók: a játszótérteret használók száma, hosszú távon a településen élő kisgyermekes családok számának növekedése Fenntarthatóság: tárgyi és személyi feltételek folyamatos biztosítása	humán, pénzügyi erőforrások	5 év	Nem releváns
2	Gyermekfoglalkoztató kialakítása	Kézműves foglalkozások megőrzésének a helyiségek kialakítása	a gyermekek szabadidejének tartalmasságát szolgáló lehetőségek bővítése	költségvetés, gazdasági program	Legyen a Jobb Gyermekek Nemzeti Stratégia	felmérés, pályázat, felújítás, eszközbeszerzés	önkormányzat	2029. 06. 30. (szombat)	programok és résztvevők száma, elégedettségmérés	humán, pénzügyi forrás	5 év	Nem releváns
3	Kézműves foglalkozások	Pünkösdi, nyári szünidei, őszi, mikulás, karácsony és húsvét alkalmával foglalkozások megőrzésének	Lehetőségek bővítése a gyermekek szabadidejének tartalmasságát szolgáló lehetőségek bővítése érdekében	költségvetés, gazdasági program	Legyen a Jobb Gyermekek Nemzeti Stratégia	foglalkozások összeállítása, anyagbeszerzés, foglalkozás megőrzésének, díszítés	Művelődésszervező	2029. 06. 30. (szombat)	foglalkozások száma, résztvevők száma	humán, pénzügyi forrás	5 év	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Szemléletformálás: háztartási és házkörüli praktikák	háztartási, konyhakerti és használati technikák elsajátítása, életvezetési tanácsadás	környezettudatosabb életvezetés	költségvetés, gazdasági program	Időügyi Nemzeti Stratégia	1. a program menedzselésének felállítása 2. együttműködések kialakítása a mentorhálózatokkal 3. életviteli tanácsadás (elmélet) 4. kertgondozás, főzési praktikák elsajátítása (gyakorlat) 5. folyamatos fenntartás	önkormányzat, programszervező	2029. 06. 30. (szombat)	realizált tanácsadás, megmunkált kiskertek száma, használati tartók száma	humán, pénzügyi forrás	5 év	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Érzékenyítő program	A fogyatékosokat érintő szemléletváltást elősegítő program keretén belül egészségügyi sátor felállítása	fogyatékosokat érintő szemléletváltás	Költségvetés, Gazdasági program	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Menedzselés felállítása, programszervezés, lebonyolítás	programszervező, Gondozási Központ	2029. 06. 30. (szombat)	nehezen mérhető	humán, pénzügyi erőforrás	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével **tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális)** az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Bodorfa Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bodorfa Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 53/2024. (XII.12) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Bodorfa, 2024. december 12.

Aláírás

SÜMEGI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

8330 Sümeg, Béke tér 7.

Tel./Fax: 06-87/576-006

Szám: bfa/142-1/2024.

KIVONAT

**BODORFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2024. DECEMBER 12-I NYILVÁNOS ÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVÉBŐL**

53/2024. (XII. 12.) ÖKT B. határozat

Bodorfa Község Önkormányzata Képviselő-testülete az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében foglalt feladatkörben eljárva az alábbi döntést hozza:

Bodorfa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2024-2029. évekre szóló helyi esélyegyenlőségi programját az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: folyamatos
Felelős: Kardos Róbert polgármester

k.m.f.

**Kardos Róbert s.k.
polgármester**

**dr. Takács Nóra
aljegyző**

**dr. Kiss Csilla Magdolna s.k.
jegyző**

Kivonat hitelélül:

adm.: *Beleki Renáta*

Sümeg, 2024. december 12.